

CPV - 30887/2023

POŽARNI RED

ŠTUDENTSKI DOMOVI MARIBOR

Gospodsvetska cesta 83

2000 Maribor

1

2

3

4

5

V skladu s 35. členom Zakona o varstvu pred požarom (Uradni list RS št. 3/07-UPB1, 9/11, 83/12)
in Pravilniku o požarnem redu (Uradni list RS št. 52/07, 34/11, 101/11), se izdela naslednji

POŽARNI RED

Za zavod

ŠTUDENTSKI DOMOVI
MARIBOR

Izdela:

IVD Maribor
Valvasorjeva ulica 73
2000 Maribor

Damjan Mohorko, u. d. i. prom.
Str. izpit – zap. št. 553

Maribor, maj 2024

Sprejel:

ŠTUDENTSKI DOMOVI MARIBOR
Gospodarska 83
Maribor

Študentski
odgovorni oseba
BORUT GABER

Maribor,

(

(

KAZALO

SPLOŠNE DOLOČBE	2
1. ORGANIZACIJA VARSTVA PRED POŽAROM	4
2. UKREPI VARSTVA PRED POŽAROM	10
3. ODSTRANJEVANJE VSEH GORLJIVIH SNOVI, KI NISO POTREBNE ZA NEMOTEN POTEK DELA IZ POŽARNO OGROŽENIH PROSTOROV	15
4. PREDVIDENO ŠTEVILO UPORABNIKOV GLEDE NA NAMEMBNOST STAVBE OZIROMA PROSTOROV	16
5. UKREPI VARSTVA PRED POŽAROM, ZARADI NEVARNOSTI EKSPLOZIJE, GORLJIVIH ODPADKOV, ELEKTRIČNIH, PLINSKIH NAPRAV IN DRUGIH VIROV VŽIGA	17
6. UKREPI ZA VARNO EVAKUACIJO IN HITRO INTERVENCIJO OB POŽARU	21
7. DRUGI PREVENTIVNI UKREPI VARSTVA PRED POŽAROM, NAČIN IN KONTROLA IZVAJANJA ..	24
8. NAVODILO ZA RAVNANJE V PRIMERU POŽARA	30
9. VRSTE IN NAČINI USPOSABLJANJA ZAPOSLENIH	34
10. PRILOGE	38
UPORABLJENA LITERATURA IN VIRI	39

(

(

SPLOŠNE DOLOČBE

Požarni red ureja sistem varstva pred požarom v zavodu UM ŠTUDENTSKI DOMOVI MARIBOR. (v nadaljnjem besedilu: ŠD MARIBOR) in njegovih objektih (Študentskih domovih).

Požarni red vsebuje in določa naslednje:

- organizacijo varstva pred požarom,
- izvajanje ukrepov varstva pred požarom, ki jih zahtevajo delovne in bivalne razmere,
- odstranjevanje vseh gorljivih snovi iz prostora oz. objekta,
- podatek o predvidenem številu uporabnikov v objektu oz. prostoru,
- ukrepe zaradi nevarnosti eksplozije, gorljivih odpadkov, električnih, plinskih naprav in drugih virov vžiga,
- ukrepe za varno evakuacijo,
- navodila za ravnanje v primeru požara,
- načini usposabljanja zaposlenih za varstvo pred požarom.

Upoštevajoč posebnosti in namembnost posameznega objekta zavoda se mora na podlagi zahtev Pravilnika o požarnem redu (2. člen, Uradni list RS št. 52/07 in 34/11) ter ocene požarne ogroženosti (Uradni list RS št. 16/20) izdelati primeren požarni red, požarni načrti in načrti evakuacije za posamezen objekt.

Izrazi s področja varstva pred požarom, uporabljeni v tem požarnem redu, imajo enak pomen, kot jih opredeljuje Zakon o varstvu pred požarom in Pravilnik o požarnem redu.

Drugi uporabljeni izrazi imajo naslednji pomen:

- osebe so vse fizične osebe, ki se stalno ali začasno zadržujejo v posameznem objektu zavoda;
- zaposleni so osebe, ki so v zavodu v delovnem razmerju;
- odgovorna oseba je direktor zavoda,
- stanovalci oz. uporabniki bivalnih prostorov so fizične osebe, ki bivajo v posameznem objektu študentskih domov,
- upravljavec sončne elektrarne je podjetje, ki skrbi za vzdrževanje in obratovanje fotovoltaičnega sistema (sončne elektrarne) na objektih zavoda,
- pooblaščen oseba je ustrezno usposobljena fizična ali pravna oseba, ki jo odgovorna oseba pooblasti za izvajanje ukrepov varstva pred požarom,
- oseba, odgovorna za gašenje začetnih požarov in izvajanje evakuacije, je oseba, zaposlena v zavodu, ustrezno usposobljena za gašenje začetnih požarov in izvajanje evakuacije ter jo za te naloge določi odgovorna oseba ter najemnik za svoje najemniške prostore.

S požarnim redom mora biti seznanjena vsaka oseba, ki je redno, začasno ali občasno zaposlena ali naseljena v prostorih objekta.

Glede na določila Pravilnika o požarnem redu se na primerna mesta v vsaki etaži objekta, izobesi izveček požarnega reda, ki vsebuje kratka navodila o organizaciji in ukrepih požarnega varstva ter načrt evakuacije.

Zaradi različnih področij dela, so za izvajanje ukrepov varstva pred požarom odgovorni tudi: pooblaščen delavec za požarno varstvo, tehnična služba, varnostniki-receptorji ter odgovorne oseba za gašenje požarov in izvajanje evakuacije.

Zaposlene osebe, stanovalci in obiskovalci, ki se nahajajo v prostorih domov, so dolžni upoštevati in izvajati določila tega požarnega reda in ostalih predpisov, navodil ter zahtev s področja varstva pred požarom.

OPIS ZAVODA IN NJEGOVIH OBJEKTOV

Študentski domovi v Mariboru imajo sedež na Gosposvetski ulici 83, kjer so upravni prostori zavoda. Skupno število zaposlenih v zavodu je 67.

Študentski domovi so razporejeni na petih lokacijah:

- v naselju Tyrševa so domovi 1, 2, 3 in Depandansa s telovadnico;
- v naselju Gosposvetska so domovi 4, 5, 6 A, 6 B, 7, 15, 16 in Uprava Študentskih domov;
- v naselju na Lentu so domovi 8, 9, 10, 11, 12 in Garažna hiša Pristan;
- v naselju Smetanova je dom 13 z garažno hišo;
- v naselju Gorkega je dom 14 (Quadro).

Objekt	Lokacija
1. DOM	Tyrševa ulica 23
2. DOM	Pri parku 7
3. DOM	Tyrševa ulica 30
DEPADANSA	Pri parku 5
4. DOM	Gosposvetska ulica 87
5. DOM	Gosposvetska ulica 85
6.a,b DOM	Gosposvetska ulica 87a
7. DOM	Gosposvetska ulica 83a
UPRAVA	Gosposvetska ulica 83
8. DOM	Koroška cesta 35
9. DOM	Koroška cesta 35
10. DOM	Koroška cesta 35
GARAŽNA HIŠA PRISTAN	Koroška cesta 35
11.a,b DOM	Ob bregu 22
12. DOM	Ob bregu 24
13. DOM	Smetanova ulica 71
14. DOM	Gorkega 45
15. DOM	Koroška cesta 158
16. DOM	Gosposvetska ulica 89

Opisi posameznih objektov in njihovih posebnosti z vidika požarne varnosti so podani v prilogi požarnega reda.

Tehnična služba skrbi za odpravo pomanjkljivosti na objektih in s tem tudi zagotavlja, da je aktivna in pasivna požarna zaščita po posameznih objektih brezhibna.

1. ORGANIZACIJA VARSTVA PRED POŽAROM

Sistem organizacije varstva pred požarom in pristojnosti odgovorne osebe za izvajanje ukrepov varstva pred požarom določi odgovorna oseba zavoda. Določi razmejitve odgovornosti in pristojnosti po posameznih nivojih, ki so odvisne od obsega dela, splošnih in posebnih pooblastil ter posamezne stopnje in vrste požarne ogroženosti, katere se nanašajo tako na delovno področje, kot tudi na uporabljene vrste in količine požarno nevarnih snovi in ukrepanja v posameznih prostorih in postopkih dela, ki so v pristojnosti posamezne fizične osebe.

1.1 Naloge in odgovornosti odgovorne osebe zavoda (direktor)

V skladu s svojimi pooblastili in pristojnostmi ima odgovorna oseba zavoda naslednje naloge in odgovornosti:

- skrbi za zakonitost del pri izvajanju nalog in varstva pred požarom na območju ŠD MARIBOR in najmanj enkrat letno analizira stanje varstva pred požarom,
- sprejme požarni red in njegove morebitne spremembe in dopolnitve ter požarne načrte in načrt evakuacije,
- imenuje in razrešuje pooblaščen osebo za izvajanje ukrepov varstva pred požarom,
- pooblaščen osebi za izvajanje ukrepov varstva pred požarom, če je zaposlena v zavodu mora najmanj enkrat letno omogočiti strokovno izpopolnjevanje in usposabljanje iz varstva pred požarom,
- odloča o razvojnih in finančnih programih požarne varnosti,
- je odgovorna, da so dostopi in površine namenjene gasilcem in drugim reševalnim vozilom vedno proste,
- je odgovorna, da se spoštuje prepoved kajenja v označenih prostorih in zagotavlja red in čistočo v vseh prostorih in v okolici objekta,
- je odgovorna, da se vzdržujejo, kontrolirajo in nadzirajo skladno z navodili proizvajalcev vgrajene opreme, vse električne, strojne in plinske naprave in instalacije, ter druge naprave, kjer obstaja nevarnost požara ali eksplozije,
- obravnava problematiko stanja varstva pred požarom, predloženo s strani pooblaščen osebe za izvajanje ukrepov varstva pred požarom, kakor tudi nadzornih organov,
- je odgovorna, da se pri izbiri zunanjih izvajalcev upoštevajo zahteve varstva pred požarom,
- skrbi za odpravo pomanjkljivosti, ki so jih z odločbami odredili inšpekcijski organi in odgovorna oseba za izvajanje ukrepov varstva pred požarom,
- sodeluje s pristojnimi inšpekcijskimi organi,
- med zaposlenimi določi število, vrste in način usposabljanja oseb, odgovornih za gašenje začetnih požarov in izvajanje evakuacije, glede na vrsto dejavnosti, požarno ogroženost in število zaposlenih v izmeni
- pri gradnji, rekonstrukciji in vzdrževanju objektov v zavodu, zagotavlja, da se upoštevajo vsi potrebni preventivni in aktivni ukrepi varstva pred požarom,
- opravlja tudi druge naloge v zvezi z varstvom pred požarom.

1.2 Naloge in odgovornosti pomočnik tajnika

V skladu s svojimi pooblastili in pristojnostmi ima pomočnik tajnika naslednje naloge in odgovornosti:

- sodeluje pri določanju ukrepov varstva pred požarom pri adaptacijah in rekonstrukcijah ter novogradnjah objektov,
- v primeru, ko je na ogledu pristojni inšpektor za naravne in druge nesreče, obvesti odgovorno osebo (direktorja) ter pooblaščen osebo za VPP,
- v primeru nastanka požara pomirjevalno vpliva na prisotne osebe in pristopi k evakuaciji. Zadnji zapusti prostore in ugotavlja, ali so vsi varno zapustili objekt in se zbrali na zbirnem mestu. Ugotovi njihovo število in stanje ter po potrebi ustrezno ukrepa,
- v primeru, ko je na ogledu pristojni inšpektor za naravne in druge nesreče, obvesti odgovorno osebo-direktorja in vodi ogled objekta ter podpiše zapisnik inšpektorja,

- skupaj s pooblaščen osebno za VPP poskrbi za odpravo ugotovljenih pomanjkljivosti in nepravilnosti, ki so navedene v zapisniku ali odločbi,
- skrbi za odpravo pomanjkljivosti, ki so jih z odločbami odredili inšpekcijski organi in odgovorna oseba za izvajanje ukrepov varstva pred požarom,
- poskrbi, da so zaposleni v zavodu in uporabniki domov seznanjeni z požarnim redom, z izvečkom požarnega reda ter postopki v primeru požara in sistemom evakuacije
- opravljajo druge naloge varstva pred požarom, ki so potrebne za zagotovitev ustrezne stopnje požarne varnosti v zavodu.

1.3 Naloge in odgovornosti vodje tehničnih služb

V skladu s svojimi pooblastili in pristojnostmi ima **vodja tehničnih služb** naslednje naloge in odgovornosti:

- je odgovoren za izvajanje požarno varnostnih ukrepov,
- daje predloge za načrtovanje in dopolnjevanje potrebnih ukrepov za izboljšanje stanja požarne varnosti,
- poskrbi, da se izvaja kontrola nad redom in čistočo v vseh objektih ter zagotavlja, da se spoštuje prepoved kajenja in drugih požarno nevarnih dogodkov,
- zahteva, da se oseba odstrani, če ta s svojimi dejanji ogroža požarno varnost,
- je odgovorna, da so zaposleni poučeni o požarnih nevarnostih in ukrepih, ki so potrebni za odpravo le-teh, z izvečki požarnega reda in postopki v primeru požara in sistemom evakuacije,
- je odgovorna, da so zaposleni, ki delajo z nevarnimi snovmi, seznanjeni z njihovimi lastnostmi, pravilno uporabo in skladiščenjem, ter ukrepi v primeru nesreče,
- skrbi za brezhibnost gasilno tehničnih sredstev in v primeru poškodbe ali odtujitve le-teh takoj poskrbi za odpravo pomanjkljivosti,
- v primeru poškodbe ali odtujitve aktivne in pasivne požarne zaščite (varnostna razsvetljava, gasilniki, notranji zidni hidranti, javljalniki požara) takoj poskrbi za odpravo teh pomanjkljivosti,
- je odgovoren, da se na delovnih mestih v posameznih objektih nahaja samo minimalna potrebna količina lahko vnetljivih in gorljivih snovi v predpisani embalaži,
- skrbi, da so zaposleni, ki delajo z nevarnimi snovmi, seznanjeni z njihovimi lastnostmi, pravilno uporabo, skladiščenjem in ukrepi v primeru nesreče,
- v primeru nevarnosti oziroma začetnega požara, pristopi h gašenju,
- poskrbi za evakuacijo zaposlenih, stanovalcev in obiskovalcev ter gostov v skladu z načrtom evakuacije in poskrbi, da se vsi prej navedeni umaknejo iz nevarnega območja,
- v sodelovanju s pooblaščen osebno za požarno varnost, izvrši zaustavitev posameznih del, ki požarno ogrožajo zaposlene in lastnino,
- predlaga in zahteva prekinitev pogodbenih del, če izvajalec ne upošteva zahtev varstva pred požarom,
- analizira stanje požarnega varstva in daje ustrezne predloge za izboljšanje stanja,
- opravlja druge naloge varstva pred požarom, ki so potrebne za zagotovitev ustrezne stopnje požarne varnosti v zavodu.

1.4 Naloge in odgovornosti vzdrževalca

V skladu s svojimi pooblastili in pristojnostmi ima **vzdrževalec** naslednje naloge in odgovornosti:

- skrbi za red in čistočo v prostorih kotlovnice, pred vsemi glavnimi elektro omarami in drugih energetske pomembnih prostorih po posameznih objektih,
- zagotavlja, da se spoštuje prepoved kajenja v prej omenjenih objektih,
- če obstaja nevarnost požara ali eksplozije, mora le – to nemudoma odpraviti,
- v primeru nastanka požara poskrbi, da se izklopi glavno električno stikalo za ogrožen objekt (po izvedbi evakuacije uporabnikov objekta oz. po navodilih gasilcev) ter zapre glavni plinski ventil v posameznem objektu,
- zagotavlja prostost evakuacijskih poti v kotlovnici in drugih energetske pomembnih prostorih (elektro agregat,...) po objektih,

ŠTUDENTSKI DOMOVNI UNIVERZE V MARIBORU	POŽARNI RED	Datum: maj 2024 stran 6
---	-------------	----------------------------

- zagotavlja prost dostop do gasilnikov, notranjih in zunanjih hidrantov in druge opreme, naprav in sredstev za varstvo pred požarom,
- skrbi za brezhibnost gasilno tehničnih sredstev in v primeru poškodbe ali odtujitve le-teh takoj poskrbi za odpravo pomanjkljivosti,
- obvešča vodjo tehničnih služb za varstvo pred požarom o ugotovljenih pomanjkljivostih in nepravilnostih,
- udeležuje se usposabljanja iz varstva pred požarom,
- vzdržuje, kontrolira in nadzira električne in plinske naprave in instalacije ter druge naprave, kjer obstaja nevarnost požara ali eksplozije,
- v primeru nevarnosti oziroma začetnega požara pristopi h gašenju, drugače zapusti prostore v skladu z načrtom evakuacije,
- v primeru požara izklopi stikalo za izklop sončne elektrarne (kjer je nameščena na objektu) in po potrebi zapre glavni plinski ventil (kjer je plin prisoten) v kolikor mu je to omogočeno,
- je odgovoren, da se pri vzdrževalnih posegih oz. spremembah posameznih sistemov energetske mediji ter postrojenja ne povečajo požarne ogroženosti objekta,
- skrbi za prostost evakuacijskih poti in zunanjih površin, namenjenih intervencijskim službam za vsak posamezen objekt,
- je odgovoren, da s svojim delom in delovnimi postopki ne povečuje požarne ogroženosti.
- opravlja druge naloge v zvezi z varstvom pred požarom.

1.5 Naloge in odgovornosti ostalih zaposlenih

V skladu s svojimi pooblastili in pristojnostmi imajo ostali zaposleni naslednje naloge in odgovornosti:

- skrbijo za red, čistočo in kontrolo svojega delovnega mesta in njegove okolice,
- obveščajo direktorja ali pooblaščen osebo za VPP o ugotovljenih pomanjkljivostih in nepravilnostih,
- če obstaja nevarnost požara ali eksplozije, morajo le – to nemudoma odpraviti,
- skrbijo za brezhibnost gasilno tehničnih sredstev, pazljivo ravnaajo z njimi in preprečujejo njihovo poškodovanje,
- udeležujejo se izobraževanja iz varstva pred požarom,
- prekinajo delo, če obstaja nevarnost požara ali eksplozije,
- upoštevajo ukrepe prepovedi kajenja in na prepoved opozarjajo ostale zaposlene, stanovalce in obiskovalce,
- seznanjajo obiskovalce in goste z določili požarnega reda, če obstaja možnost, da bi obiskovalec s svojim nepremišljenim vedenjem izzval možnost nastanka požara,
- v primeru nevarnosti oziroma začetnega požara pristopijo h gašenju, drugače zapustijo delovno mesto oziroma omogočajo ogroženim osebam (obiskovalci, gostje) varen način evakuacije iz objekta v skladu z načrtom evakuacije,
- zagotavljajo pravilno uporabo električnih, grelnih in drugih naprav in instalacij,
- predlagajo dodatne ukrepe za izboljšanje stanja požarne varnosti po posameznih objektih,
- skrbeti za funkcionalnost požarnih vrat na način, da se jih ne zalaga in kako drugače blokira,
- nosijo vso disciplinsko odgovornost za neizvajanje ukrepov varstva pred požarom v skladu z veljavnimi predpisi,
- opravljajo tudi druge naloge, ki so predpisane za njihovo delovno mesto oziroma so v skladu z zahtevami požarnega reda in drugimi navodili.

1.6 Naloge in odgovornosti uporabnikov bivalnih prostorov - stanovalci

V skladu s svojimi pooblastili in pristojnostmi imajo uporabniki bivalnih prostorov naslednje naloge in odgovornosti:

- izvajajo ukrepe varstva pred požarom skladno s požarnim redom (izvlečkom požarnega reda in evakuacijskim načrtom), sodelujejo pri preprečevanju požara,
- opozarjajo na požarno nevarnost ostale prisotne osebe, ki bi s svojimi dejavnostmi povzročali nevarnost požara ali eksplozije,

- upoštevajo splošne ukrepe varstva pred požarom, zlasti v zvezi z uporabo električnih aparatov in ravnanjem z električno napeljavo,
- v prostorih bivajo na takšen način, da ne povzročajo nevarnosti nastanka požara ali eksplozije,
- v kolikor nastane začetni požar pričnejo z gašenjem začetnih požarov z razpoložljivimi ročnimi gasilnimi aparati, v skladu z navodili in namenom teh sredstev,
- opozarjajo upravitelje doma na morebitno nevarnost izbruha požara,
- sporočijo upravitelju doma vse nepravilnosti, ki bi lahko povzročile nastanek požara ali eksplozije,
- skrbeti za funkcionalnost požarnih vrat na način, da se jih ne zalaga in kako drugače blokira,
- skrbijo, da se v objekt ne prinašajo nevarne, predvsem pa lahko vnetljive in eksplozivne snovi,
- ne prižigajo sveč nekontrolirano in upoštevajo prepovedi kajenja,
- stanovalci ne smejo parkirati svojih vozil na gasilskih intervencijski površinah in dovoznih poteh, sicer lahko disciplinsko odgovarjajo.

1.7 Naloge in odgovornosti obiskovalcev, gostov ter zunanjih izvajalcev del

Obiskovalci, gostje ter zunanji izvajalci morajo upoštevati sledeča navodila:

- zadrževanje je dovoljeno v prostorih, določenih s strani direktorja oziroma zaposlenih,
- upoštevati morajo ukrepe prepovedi kajenja v domu,
- obiskovalci so se dolžni seznaniti z načrti evakuacije in izvlečki iz požarnega reda, ki so izobešeni v vsaki etaži na vidnem mestu hodnika,
- v primeru požara ali druge nesreče so dolžni takoj zapustiti ogrožene prostore doma po evakuacijskih poteh, v skladu z načrtom evakuacije,
- zadrževanje v prostorih objekta je dovoljeno po predhodni najavi pri varnostniku oz. receptorju,
- zaposlene osebe drugih podjetij in organizacij, ki v poslovnih prostorih opravljajo kakršna koli dela kot zunanji izvajalci morajo upoštevati požarno varnostna navodila, ki so obvezna priloga požarnega reda in ostala navodila odgovornih oseb.

1.8 Naloge in odgovornosti varnostnika - receptorja

V skladu s svojimi pooblastili in pristojnostmi ima varnostnik - receptor naslednje naloge in odgovornosti:

- opravlja kontrolo prostorov, okolice in gasilno tehničnih sredstev v domu po določenih pogodbe oz. internimi zahtevami zavoda,
- pri obhodih preveri, ali so evakuacijske poti (prehodi, hodniki, stopnišča ...) proste in prehodne ter če se sredstva za gašenje nahajajo na zato predvidenih mestih,
- izpolnjujejo elektronski obrazec - poročilo, v katerem so navedene naloge, ki jih opravijo iz vidika požarne varnosti v posameznem objektu ter to poročilo oddajo preko spleta ob koncu izmene
- izvaja tudi naloge osebe, odgovorne za gašenje začetnih požarov in evakuacijo iz točke 1.12 tega požarnega reda,
- v primeru požara izklopi stikalo za izklop sončne elektrarne (kjer je nameščena na objektu) in po potrebi zapre glavni plinski ventil (kjer je plin prisoten) v kolikor mu je to omogočeno,
- v primeru požara poskrbi, da se izklopi glavno električno stikalo (po izvedbi evakuacije uporabnikov objekta oz. po navodilih gasilcev) za ogrožen objekt, ter zapre glavni plinski ventil v posameznem objektu,
- v primeru požara v domu 7 (v najvišji etaži v posameznem stopnišču (lameli)) poskrbi odprtje vhodnih vrat zaradi dovoda zraka.

1.9 Naloge in odgovornosti upravljavca sončnih elektrarn

V skladu s svojimi pooblastili in pristojnostmi upravljavca sončnih elektrarn ima naslednje naloge in odgovornosti:

- je odgovoren, da se za nameščen sistem fotovoltaike na posameznem objektu uredi primeren požarni načrt, se sistem redno pregleduje in da je objekt ter naprave fotovoltaičnega sistema primerno označene,

- opravlja redna predvidena vzdrževalna dela na sončni elektrarni v skladu z navodili za uporabo in vzdrževanje sončne elektrarne za posamezen objekt,
- lastniku objekta v pisni obliki poroča o stanju sončnih elektram.

1.10 Naloge in odgovornosti najemnikov prostorov v zavodu

Najemnik ima s področja varstva pred požarom naslednje naloge in odgovornosti:

- je odgovoren za izvajanje požarno varnostnih ukrepov v najemniškem prostoru v skladu s požarnim redom,
- poskrbi, da se spoštuje prepoved kajenja v objektu, kjer je najemniški prostor,
- zagotavlja red in čistočo v najemniških in skupnih prostorih ter v okolici objekta, kjer je najemniški prostor,
- je seznanjen s spremembami in dopolnitvami požarnega reda in načrta evakuacije v objektu,
- seznani se s vsebino požarnega reda in sistemom evakuacije iz objekta oz. najemniškega prostora, kjer ima najemniški prostor,
- poskrbi za primerno usposabljanje varstva pred požarom za svoje zaposlene,
- v primeru nevarnosti oziroma začetnega požara, pristopi h gašenju, v nasprotnem zapustijo ogrožene prostore doma po evakuacijskih poteh v skladu z načrti evakuacije,
- poskrbi, da je s požarnim redom seznanjen vsak zaposleni pri najemniku,
- kontrolira mesta odlaganja blaga in drugih stvari v najemniškem prostoru in zagotavlja prehodnost evakuacijskih poti, dostopa do gasilnikov in elektro omaric ter drugih sistemov požarne zaščite,
- poskrbi, da so zaposleni pri najemniku poučeni o požarnih nevarnostih in ukrepih, ki so potrebni za odpravo le-teh; to je z izvlečkom požarnega reda, postopkom v primeru požara in sistemom evakuacije,
- skrbi, da so zaposleni, ki delajo z nevarnimi snovmi, seznanjeni z njihovimi lastnostmi, pravilno uporabo in skladiščenjem ter ukrepi v primeru nesreče,
- obvešča vse osebe v objektu o nastanku požara in sodeluje pri začetnem gašenju,
- v prostorih najemnika izmed zaposlenih določi osebo, odgovorno za gašenje začetnih požarov in izvajanje evakuacije,
- skrbeti za funkcionalnost požarnih vrat na način, da se jih ne zalaga in kako drugače blokira,
- s podpisom evidenčnega lista o seznantitvi s požarnim redom najemnikov jamči, da je seznanjen s posamezno vsebino in vsemi določili tega požarnega reda in da jih bo tudi spoštoval in primerno ukrepal v primeru požara,
- po pogodbi o najemu prostorov in požarnem redu opravljajo tudi druge naloge v zvezi z varstvom pred požarom.

1.11 Strokovne naloge s področja varstva pred požarom

Strokovne naloge v zavodu opravlja zunanja pooblaščenca oseba s strani direktorja. Pooblaščenca oseba mora imeti primerno izobrazbo v skladu s pravilnikom o usposabljanju in pooblastilih za izvajanje ukrepov varstva pred požarom (Ur. l. št. 32/2011, 12. člen).

Navedene strokovne naloge v zavodu opravlja:

Podjetje	Datum sklenitve
Aktiva d. d.	18. 6. 2024

V skladu s svojimi pooblastili in pristojnostmi ima pooblaščenca oseba za varstvo pred požarom (VPP) naslednje naloge in odgovornosti:

- direktorju poroča o stanju in problematiki varstva pred požarom,
- organizira usposabljanje in preverjanje znanja zaposlenih oseb iz varstva pred požarom,
- določi postopek evakuacije v primeru nastanka požara ali eksplozije in o njem obvesti pooblaščenca osebo za VPP in vodjo tehničnih služb,

- svetuje in spremlja izvajanje pregledov ter vzdrževanja opreme za varstvo pred požarom,
- usmerja ter določa ukrepe varstva pred požarom pri adaptacijah in rekonstrukcijah ter novogradnjah objektov,
- opravlja občasn nadzor nad izvajanjem ukrepov varstva pred požarom ter po potrebi ukrepa in o ugotovitvah pisno poroča direktorju Zavoda,
- opravlja druge naloge s področja varstva pred požarom, ki jih določa Zakon o varstvu pred požarom in podzakonski akti ter Interna navodila,
- seznani se s požarno nevarnostjo, ki jo predstavlja nameščen sistem fotovoltaike,
- pristojno gasilsko enoto seznani o namestitvi sistema fotovoltaike in ji omogoči celoten ogled objekta (v sodelovanju z upravljavcem sončne elektrarne),
- poskrbi, da pristojna gasilska enota dobi svoj izvod požarnega načrta,
- poskrbi za odpravo ugotovljenih pomanjkljivosti in nepravilnostih, ki so navedene v zapisniku ali odločbi,
- spremlja in preverja evidenco, ki se nahaja na upravi Študentskih domov:
 - o o usposabljanju zaposlenih
 - o o rednih pregledih, opreme, naprav in sredstev za varstvo pred požari
 - o o vzdrževanju, servisiranju opreme, naprav in sredstev za varstvo pred požari
 - o o požarih, eksplozijah, gasilski intervenciji in nastali škodi.
- opravlja druge naloge povezane s strokovnimi nalogami varstva pred požarom.

1.12 Naloge osebe, odgovorne za gašenje začetnih požarov in izvajanje evakuacije

Oseba, odgovorna za gašenje začetnih požarov in izvajanje evakuacije je lahko izbrana oseba oz. zaposleni delavec s strani direktorja, ki skrbi za gašenje začetnih požarov in izvajanje evakuacije.

V skladu s svojimi pooblastili in pristojnostmi ima oseba, odgovorna za gašenje začetnih požarov in izvajanje evakuacije naslednje naloge in odgovornosti:

- razumeti in poznati nastanek in razvoj pričakovanih požarov v delu objekta, za katerega je oseba odgovorna,
- poznati delovanje in način uporabe naprav za začetno gašenje požarov (gasilniki, notranji hidranti, ipd.),
- poznati lokacije in dostope do sončnih elektrarn, ter lokacijo izklopa sončne elektrarne, ki jo izklopi v primeru požara,
- poznati lokacijo glavnega plinskega ventila (kjer je nameščen),
- poznati evakuacijske poti, skrbeti za prehodnost te poti in o tem obveščati ter opozarjati odgovorno osebo, pooblaščen osebo in zaposlene,
- usmerjati zaposlene ob vaji evakuacije in dejanski evakuaciji na evakuacijske poti,
- voditi evidenco o osebah, ki so v času evakuacije ostale v objektu,
- druge naloge glede na vrsto in namembnost objekta.

Oseba oz. osebe odgovorne za gašenje začetnih požarov in izvajanje evakuacije morajo biti primerno usposobljene za to nalogo.

Podrobneje je usposabljanje oseb, odgovornih za gašenje začetnih požarov in izvajanja evakuacije opisano v točki 9.3.

2. UKREPI VARSTVA PRED POŽAROM

Direktor, odgovorne in pooblaščen osebe ter zaposleni v ŠD MARIBOR načrtujejo in sprejemajo preventivne ukrepe varstva pred požarom, ki zmanjšujejo požarno tveganje ob zagotavljanju večje varnosti ljudi in premoženja ter preprečevanja nastanka požara, hkrati pa določajo načine in kontrolo izvajanja teh ukrepov.

2.1 Splošni ukrepi za zaposlene

- delo je potrebno opravljati na takšen način, da se ne povzroči nastanek požara ali eksplozije,
- na delovnih mestih je po končanem delu obvezno pregledati okolico svojega delovnega mesta in odstraniti vse možne vire požarne nevarnosti,
- upoštevati je potrebno vsa navodila, opozorila in oznake za varstvo pred požarom v celotnem objektu,
- evakuacijske poti in izhodi morajo biti vedno proste in prehodne,
- v prostorih posameznih objektov, kjer se uporablja plin je potrebno previdno ravnati s plinsko instalacijo,
- odstraniti vse možne vire požara: odprt plamen, iskrenje orodij in naprav, gorljive odpadke, karton in ostalo neuporabno embalažo,
- kdor uporablja nevarne oziroma vnetljive snovi, mora biti posebej usposobljen za uporabo teh snovi in odpravo morebitnih posledic, ki bi lahko nastale zaradi razlitja ali vžiga teh snovi,
- upoštevati je potrebno navodila proizvajalca za pravilno uporabo sredstev za delo,
- nevarne snovi se smejo uporabljati le v originalni oziroma za ta namen posebno prirejeni embalaži,
- na vseh posodah oziroma embalaži z nevarnimi snovmi mora biti vidna oznaka o vrsti nevarne snovi in stopnji nevarnosti,
- seznaniti se morajo s nameščenim sistemom fotovoltaike ter z njegovo požarno nevarnostjo,
- skrbeti morajo, da so gasilno tehnična sredstva (gasilniki in hidranti) zmeraj dostopna, ob tem pa skrbeti da se ne zalagajo (vizualna dnevna kontrola),
- požarna vrata se ne smejo zalagati ali biti kako drugače blokirana, da se zagotovi njihova funkcionalnost,
- v primeru požara je potrebno izklopiti stikalo za izklop sončne elektrarne (kjer je nameščena na objektu) in po potrebi zapreti glavni plinski ventil (kjer je plin prisoten) v kolikor je to omogočeno,
- seznaniti je potrebno ostale uporabnike in zunanje izvajalce z navodili in ukrepi varstva pred požarom, ki so opisani v požarnem redu.

2.2 Splošni ukrepi za stanovalce

- v času bivanja v domovih je potrebno vse dejavnosti opravljati na takšen način, da se ne povzroči nastanek požara,
- vse možne vire požarne nevarnosti je obvezno odstraniti na zato predvidena mesta oz. odstraniti iz objekta v za to namenjene prostore (smetnjaki),
- odstraniti vse možne vire požara: odprt plamen, prižgano cigareto in iskrenje orodij in naprav, gorljive odpadke, karton in ostalo neuporabno embalažo,
- upoštevati je potrebno navodila, opozorila in oznake za varstvo pred požarom v posameznem objektu,
- evakuacijske poti in izhodi morajo biti vedno prosti in prehodni,
- požarna vrata se ne smejo zalagati ali biti kako drugače blokirana, da se zagotovi njihova funkcionalnost,
- seznaniti se morajo s požarnim redom in potekom evakuacije iz posameznega objekta, ter lokacijami zbirnih mest za posamezen objekt, kjer bivajo,

- v primeru nevarnosti nastanka požara ali kakršnih koli nepravilnosti (odstranitev naprav za gašenje) morajo to javiti pristojnim osebam v zavodu.

2.3 Prepovedi kajenja

Kajenje je prepovedano v vseh prostorih posameznega objekta. Spoštovanje prepovedi kajenja je dolžan zagotoviti direktor zavoda.

2.4 Zagotavljanje reda in čistoče

Vsi zaposleni so dolžni skrbeti za red in čistočo na svojem delovnem mestu, za shranjevanje požarno nevarnih odpadkov na zato določenih mestih, za preprečevanje razlitja nevarnih snovi ter morajo skrbeti, da se na delovnem mestu nahaja le predpisana količina nevarnih snovi.

Vodja tehnične službe, varnostniki-receptorji in vzdrževalci so dolžni skrbeti za prehodnost evakuacijskih poti v objektih in prostorih ŠD MARIBOR ter morajo vsako pomanjkljivost sproti odpraviti. Zaposleni sme zapustiti delovno mesto šele takrat, ko se je prepričal, da ne obstaja možnost za nastanek požara oziroma eksplozije. Uporabniki bivalnih prostorov so prav tako dolžni skrbeti za red in čistočo v vseh prostorih doma.

2.5 Prostost dostopov

V območju vseh domov oz. objektov ŠD MARIBOR in v njihovi okolici morajo biti proste dostopne in transportne poti do vseh objektov ter do vhodov v objekte, prav tako morajo biti proste in prehodne predvidene intervencijske poti in površine za gasilska in druga intervencijska vozila.

2.6 Označbe in opozorila

V vseh prostorih oz. objektih zavoda morajo biti, kadar je to smiselno, vidno označene:

- evakuacijske poti,
- prepovedi kajenja,
- nevarnosti požara in eksplozije,
- prepovedana uporaba odprtega plamena,
- vstop nezaposlenim prepovedan,
- prostori za odlaganje nevarnih snovi,
- prostori, kjer je vstop prepovedan,
- nevarnosti plinov,
- izklopi električnega toka,
- glavna požarna (plinska) pipa,
- ročni in prevozni gasilniki,
- namembnost posameznih energetskega prostorov,
- zunanji in notranji hidranti.

Za označitev v vseh prostorih domov ŠD MARIBOR je odgovoren vodja tehnične službe.

2.7 Vzdrževanje opreme-naprav za varstvo pred požarom

Pri vzdrževanju opreme, naprav in sredstev za varstvo pred požarom je potrebno upoštevati zlasti naslednje preventivne ukrepe:

- vsa oprema, naprave in sredstva za varstvo pred požarom se morajo nahajati na s požarnimi načrti predvidenih mestih, biti servisirana v rokih, ki so določeni z navodili proizvajalcev in imeti priloženo ustrezno deklaracijo in certifikat o skladnosti,
- v kolikor se ugotovi, da s požarnimi načrti predpisana gasilno tehnična sredstva manjkajo oziroma niso dostopna, mora vsak zaposleni, ki to opazi takoj obvestiti vodjo tehnične službe oziroma pooblaščen osebo za izvajanje požarno varstvenih ukrepov,
- prepovedana je nenamenska uporaba sredstev za gašenje (gasilnikov in hidrantov) in vgrajenih aktivnih sistemov za varstvo pred požarom,
- prepovedano je kakršnokoli spreminjanje, popraviljanje ali odtujevanje opreme, naprav in sredstev za varstvo pred požarom v zavodu,
- pred začetkom obratovanja prenovljenih ali rekonstruiranih prostorov, kjer je prišlo do posegov v opremo, naprave in sredstva za varstvo pred požarom mora direktor pridobiti poročilo o pregledu opreme, naprav in sredstev za varstvo pred požarom, ki jih izdajo pooblaščen institucije oziroma izvajalci ali serviserji,

2.8 Uporaba odprtega plamena

Za odprti plamen se ob vseh vrstah odprtega kurišča šteje tudi vsaka uporaba varilnih, rezalnih, brusilnih in drugih naprav, ki povzročajo visoke temperature plamena ali isker in ki bi lahko povzročile požar ali eksplozijo. Odprti plamen lahko povzročajo naprave, ki so sestavni del tehnološkega postopka ali trošila, kakor tudi tiste, ki se uporabljajo izven tehnološkega postopka pri vzdrževalno investicijskih in drugih posegih.

Uporaba odprtega plamena v objektu oz. prostorih objekta ni dovoljena. Pri vzdrževalnih delih oz. podobnih delih, kjer se izvajajo vroča dela se mora izvajalec, ki organizira delo oz. opravilo z uporabo odprtega plamena ali iskrečega orodja pred začetkom del posvetovati z direktorjem zavoda in pooblaščen osebo za VPP ter navesti čas in lokacijo izvedbe del. Pooblaščen oseba za VPP izda izvajalcu dovoljenje za izvajanje vročih del (priloga). Pri izvajanju vročih del pa je potrebno zagotoviti je naslednje ukrepe:

- vnetljive snovi, ki se ne dajo odstraniti, je potrebno zavarovati z ognjevarnimi materiali,
- v okolici mesta varjenja je potrebno odstraniti vse gorljive snovi,
- skrbno zavarovati vse odprtine v tleh in zidovih, da se prepreči prehod isker v sosednje prostore,
- gorljive dele konstrukcij je potrebno zavarovati z ognjevarnimi materiali,
- ni dovoljeno variti kovinskih predmetov, ki bi se zaradi prevoda toplote lahko vneli,
- pri takšnih delih je potrebno ugotoviti ustrezno število gasilnih aparatov.

Kljub izvedbi ukrepov iz prejšnjega odstavka pa je potrebno organizirati požarno stražo:

- kadar se pretaka količina nad 10 m^3 lahko vnetljivih snovi in gorljivih plinov,
- kadar se vari, uporablja odprt plamen in iskreče orodje v prostorih, kateri niso posebej namenjeni za to in v prostorih, kjer se v bližini odprtega plamena nahajajo lahko vnetljive snovi.

Požarno stražo lahko opravljajo za gašenje usposobljene osebe ali gasilci. Zaposleni v zavodu ne opravljajo vročih del. Zunanji izvajalci del sami poskrbijo za primerno požarno stražo.

Oseba, ki opravlja požarno stražo je dolžna:

- preveriti, če so izvedeni vsi potrebni ukrepi,
- opremiti se s predpisano opremo za morebitno gašenje požara,

- v slučaju požara na predpisan način sprožiti alarm,
- pričeti gasiti požar z razpoložljivimi gasilnimi sredstvi,
- opraviti pregled vseh sosednjih prostorov, kamor bi se lahko razširil požar,
- ostati po končanih delih še toliko časa, da ni več nevarnosti požara.

Če med opravljanjem požarne straže izbruhne požar, morajo vsi prisotni pristopiti h gašenju in reševanju ter takoj alarmirati ostale osebe v objektu.

Požarna straža se mora izvajati dokler traja povečana požarna nevarnost.

2.9 Uporaba grelnih teles

V nastanitvenih objektih je dopustna uporaba električnih kuhalnikov samo v prostorih, ki so namenjeni za pripravo hrane (kuhinje, čajne kuhinje). V ostalih prostorih nastanitvenih objektov (sobe) je uporaba električnih kuhalnikov, plinskih gorilnikov, električnih kratko stičnih kuhalnikov in električnih peči za ogrevanje z odprto žarilno nitko prepovedana.

V skladiščnih in energetske prostorih je uporaba električnih in plinskih kuhalnikov prepovedana.

2.10 Delovna oprema

Delovno opremo vgrajeno v objektih ŠD MARIBOR je dovoljeno uporabljati in vzdrževati le v skladu z navodili proizvajalcev te opreme in v skladu z veljavnimi predpisi.

Plinske in električne naprave (elektro omare) in instalacije morajo biti označene po predpisih, dostopi do njih pa vedno prosti in prehodni.

Strojne naprave (prezračevalni sistemi, kurilne in dimovodne naprave) in njim pripadajoče instalacije morajo biti označene po predpisih, dostopi do njih pa vedno prosti in prehodni. Vzdržujejo jih lahko za to usposobljene osebe, pregledane in preizkušene pa morajo biti v skladu z veljavnimi predpisi.

Vsa delovna oprema, naprave in instalacije vgrajene v zavodu oz. v objektih ŠD MARIBOR morajo biti vzdrževane ter v periodičnih rokih pregledane in preizkušene s strani za to usposobljenih in pooblaščenih oseb v skladu z veljavnimi predpisi in navodili proizvajalcev.

2.11 Delovni proces

Izvajanje dela je potrebno opravljati s takšno pazljivostjo, da ne pride do požara ali eksplozije, pred zapustitvijo delovnega mesta pa se je potrebno prepričati ali obstaja potencialna nevarnost za požar ali eksplozijo.

Pri svojem delu morajo zaposleni upoštevati navodila za varno delo, navodila proizvajalcev delovne opreme, ter požarno varnostna navodila za ukrepanje in ravnanje določena v tem požarnem redu.

2.12 Skladiščenje nevarnih snovi

- na delovnem mestu je dovoljeno hraniti le dnevno količino uporabe nevarnih snovi,
- vnetljive tekočine ali pline (tehnični plini) je potrebno skladiščiti oz. hraniti po navodilih proizvajalca,
- skladiščenje večjih količin nevarnih snovi se opravlja izključno v za to prirejenih skladiščih,
- v skladiščih je prepovedano nekontrolirano odlaganje kakršnih koli gorljivih, hlapljivih materialov in maščob.

2.13 Energetski prostori, kotlovnice

- s strani zaposlenih, vzdrževalca je potrebno sproti odstranjevati vse gorljive in vnetljive snovi iz energetskih prostorov in kotlovnice,
- prepovedano je skladiščiti ali nekontrolirano odlagati kakršnekoli gorljive snovi, hlapljive materiale in maščobe,
- prepovedano je izvajati kakršna koli vroča dela v energetskih prostorih in kotlovnica, brez predhodne odobritve pooblaščen osebe za VPP in ureditve primerne požarne straže,
- poskrbeti je potrebno za prostost evakuacijskih poti.

V domu 2 je plinska kotlovnica s kogeneracijo. Za kotlovnico skrbi podjetje Petrol. V kotlovnici so inštalirani javljalniki gorljivih plinov, ki so vezani na požarno centralo v dom 3. Servisno vzdrževanje sistema izvaja zunanji izvajalec podjetja Petrol. Upravitelj kotlovnice mora ŠD obveščati o izvajanju rednega vzdrževanja in servisov opreme in naprav v kotlovnici ter dostavljati kopije servisnih zapisnikov vgrajenih sistemov APZ, kakor tudi kopije potrdil o brezhibnem delovanju vgrajenih sistemov APZ v kotlovnici.

3. ODSTRANJEVANJE VSEH GORLJIVIH SNOVI, KI NISO POTREBNE ZA NEMOTEN POTEK DELA IZ POŽARNO OGROŽENIH PROSTOROV

Z odstranjevanjem gorljivih snovi iz posameznih prostorov objekta dosežemo večjo požarno varnost objekta ter red in čistočo v posameznih prostorih objekta ter tako preventivno preprečimo morebiten nastanek požara.

Upoštevati je potrebno:

- odslužena oprema, kot so računalniki, kosi pohištva, dokumentacija, ki je ni potrebno trajno arhivirati se mora sprotno odstranjevati iz prostorov v skladu z utečenim načinom zbiranja odpadkov,
- vse ostale manjše odpadke (plastični lončki, odpadni papir, ipd.), je potrebno sproti ali po zaključku delovnega časa odstraniti na primerna zbirna mesta zunaj posameznega objekta,
- delovne odpadne mastne krpe se lahko skladiščijo dalj časa samo v negorljivih posodah, ki so deponirane izven objekta. Iz delovnih prostorov jih je potrebno redno dnevno odstranjevati,
- v bližini nameščenega fotovoltaičnega sistema (sončne elektrarne) (paneli, razsmerniki, merilne omare ter ostala stikala) ne sme biti gorljivih in vnetljivih materialov,
- v skladiščih, energetskih prostorih in kotlovnicaah je potrebno sproti odstranjevati gorljive oz. vnetljive snovi,
- v mizarski delavnici je za preprečevanje nevarnosti požara ali eksplozija potrebno stalno sprotno čiščenje in odstranjevanje lesnega prahu.
- iz skladiščnih prostorov je obvezno sprotno odstranjevanje prazne kartonske embalaže.

**4. PREDVIDENO ŠTEVILO UPORABNIKOV GLEDE NA NAMEMBNOST STAVBE
OZIROMA PROSTOROV**

Število zaposlenih v zavodu je 67. Od teh jih v upravni stavbi delo opravlja 2, ostali pa opravljajo svoje delo na drugih lokacijah objektov ŠD MARIBOR.

Predvideno število uporabnikov ŠD MARIBOR po objektih je predstavljeno v tabeli spodaj.

<i>Objekt</i>	<i>Največje predvideno št. uporabnikov doma</i>
1.DOM	135
2.DOM	132
3.DOM	291
DEPANDANSA	69
4.DOM	361
5.DOM	380
6.a,b DOM	500
7.DOM	255
UPRAVA	30
8.DOM	92
9.DOM	34
10. DOM	34
11.a,b DOM	231
12. DOM	121
13. DOM	280
14. DOM	260
15. DOM	150
15. DOM	232
16. DOM	232
GARAŽA	600

5. UKREPI VARSTVA PRED POŽAROM, ZARADI NEVARNOSTI EKSPLOZIJE, GORLIVIH ODPADKOV, ELEKTRIČNIH, PLINSKIH NAPRAV IN DRUGIH VIROV VŽIGA

Električne naprave in priključki, strelvod ter ozemljitev

V skladu z veljavno zakonodajo je potrebno na posameznem objektu zavoda, preizkušati, kontrolirati in vzdrževati vgrajene električne naprave in priključke, strelvod, ozemljitev ter električne instalacije. S tem dosežemo, da vse vgrajene el. naprave in instalacije delujejo brezhibno ter tako zmanjšamo možnost nastanka vira vžiga in posledično požara.

V primeru požara se po potrebi izklopi električni tok v delu objekta oziroma celotnem objektu. Za to poskrbi varnostnik oz. zaposleni.

Dostopi do elektro omar morajo biti vedno prosti. Elektro naprave za razsvetljavo morajo biti brezhibne. Stikala za vklop - izklop razsvetljave ali drugih naprav morajo biti vedno dostopna.

V slučaju nenapovedanega izpada električnega omrežja je potrebno izklopiti glavno stikalo ter poklicati vodjo tehnične službe ali vzdrževalca.

Električnih instalacij in naprav ni dovoljeno gasiti z vodo. Za gašenje se uporablja gasilnik na CO₂ ali na suhi prah (S).

Sončna elektrarna (SE) - fotovoltaika

Fotovoltaične naprave pretvarjajo svetlobno energijo sonca v električno energijo. Proizvodnja električne energije s fotovoltaičnimi napravami je vse večja, saj gre za čisto obliko pridobivanja elektrike iz neusahljivega vira.

Fotovoltaične naprave lahko predstavljajo pri nepravilnem in nepremišljenem gašenju požara ostrešij ali drugih konstrukcij smrtno nevarnost. Skupina modulov v sončni svetlobi je močan vir električne napetosti. Večji sistemi proizvajajo do 1000 V napetosti, vemo pa, da je lahko smrtno nevarna že enosmerna napetost 120 V.

Glede namestitve sončne elektrarne in položaju njenih komponent morajo imeti gasilci natančne informacije o sončni elektrarni. Informacije o sončni elektrarni si gasilci pridobijo preko predhodnega ogleda, označb in požarnega načrta.

Na dobro vidnem mestu morajo biti nameščene različne oznake (nalepke na vhodu v objekt, nalepka za označitev prostora, kjer se nahajajo kabli enosmernega toka ali razsmerniki, označitev kablov ter stikalo za ročni izklop (v kolikor je izvedeno).

V primeru požara je potrebno izklopiti sončno elektrarno na razmernikih oz. na stikalu za izklop sončne elektrarne. Za to poskrbi varnostnik, vzdrževalec ali oseba za gašenje začetnih požarov.

Pri gašenju požara je potrebno upoštevati da so kljub navedenim postopkom deli sončne elektrarne (PV veje) še vedno pod življenju nevarno enosmerno napetostjo (do max.1000VDC).

Požar se lahko gasi z vodo ob upoštevanju predpisane najmanjše varnostne razdalje, ki pri gašenju energetskih naprav pod srednjo napetostjo. Širjenje požara je mogoče ustaviti tudi z gasilnikom s prahom, CO₂ gasilnikom, uporaba gasilnika s peno pa je mogoča samo za gašenje naprav, ki niso pod napetostjo.

Gašenje energetske naprave – tip gasila	Srednja napetost SAP113/113/113 SAP113/113/113
Z ročnikom za vodno meglico do 5 bar	11 m
Z ročnikom za vodni curek do 5 bar	5 m
Z gasilnikom na prah po EN 3	11 m
Z gasilnikom s CO ₂	11 m
Z gasilnikom s peno po EN 3	11 m

Požar manjšega obsega, ki je nastal zaradi kratkega stika oz. obloka, se gasi s suhimi kemičnimi sredstvi in/ali CO₂.

Pri gašenju požara je potrebno upoštevati sledeča navodila:

- ne hodi se po fotonapetostnih modulih, ampak se gasi iz dvilžne lestve,
- fotonapetostnih modulov se ne razbija.

Potrebno je zagotoviti dostop za reševalne ekipe do vseh sistemov sončne elektrarne (preko oken, strehe, lestve, ipd.)

Varnostna opozorila za sončno elektrarno

- dela na SE lahko izvajajo le strokovno usposobljene in izkušene osebe, ki so seznanjene z navodili za obratovanje in vzdrževanje.
- vstop na območje DC mreže in razsmernika SE nepooblaščenim osebam (stanovalci in gostje) ni dovoljen.
- temperatura na določenih delih (solarni moduli in hladilni kanali), lahko v normalnih pogojih obratovanja doseže temperature do 60°C - nevarnost opeklin.
- zaradi večje varnosti posameznega objekta, mora upravljavec sončne elektrarne izvajati predpisane periodične preglede celotne sončne elektrarne in njenih komponent.

Sončne elektrarne so nameščene na naslednjih objektih:

Objekt	Lokacija
3.DOM	Tyrševa ulica 30
4.DOM	Gospodsvetska ulica 87
5.DOM	Gospodsvetska ulica 85
UPRAVA	Gospodsvetska ulica 83
8.DOM	Koroška cesta 35
9.DOM	Koroška cesta 35
10. DOM	Koroška cesta 35
11.a,b DOM	Ob bregu 22
14. DOM	Gorkega 45

Razsmerniki za odklop enosmerne napetosti od el. omrežja se nahajajo na posameznih strehah objektov. Podrobno so ti sistemi predstavljeni v požarnih načrtih sončnih elektrarn.

Plini in plinske instalacije

Pri uporabi plina so možne naslednje nevarnosti:

- eksplozivnost in nevarnost požara,
- strupenost,
- zastrupljanje zraka v prostoru, kjer se plin uporablja.

Nevarnost eksplozivnosti obstaja pri vseh gorljivih plinih, različno je samo območje eksplozivnosti, ki ga določata spodnja in zgornja eksplozijska meja. Varno obratovanje zagotavljajo pravilna namestitve in uporaba plinskih trošil ter ustrezno prezračevanje prostorov v katerih so trošila nameščena.

Zemeljski plin

Posebna nevarnost požara nastane kadar se zemeljski plin pomeša z zrakom v prisotnosti odprtega plamena ali drugega vira vžiga. V takšnih okoliščinah in v zaprtem prostoru v eksplozivnem območju nastane tudi posebna nevarnost eksplozije.

Plamena plina ne gasimo, dokler požarne pipe niso zaprte, sicer obstaja nevarnost nastanka eksplozijskega oblaka. Za gašenje manjših požarov uporabljamo aparate na prah ali ogljikov dioksid, za večje pa razpršeni vodni curek.

Posebna nevarnost požara nastane, kadar se zemeljski plin pomeša z zrakom v prisotnosti odprtega plamena ali drugega vira vžiga. V takšnih okoliščinah in v zaprtem prostoru v eksplozivnem območju nastane tudi posebna nevarnost eksplozije.

Plin je prisoten v naslednjih objektih:

Objekt	Lokacija
2.DOM	Pri parku 7
DEPANDANSA	Pri parku 5
6.DOM*	Gospodsvetska cesta 87
16.DOM*	Gospodsvetska cesta 89

* plinska postaja

Splošni ukrepi ob požaru, ki jih mora upoštevati vsak uporabnik plina:

- zapreti glavni plinski (požarni) ventil (pri uporabi jeklenk, zapreti ventil na sami jeklenki (to mora biti izvedeno z veliko pazljivostjo in s primerno uporabo zaščitnih sredstev (rokavice),
- plamena plina ne gasimo, dokler požarne pipe (ventil na jeklenki) niso zaprte, sicer obstaja nevarnost nastanka eksplozijskega oblaka.

Za gašenje požara je dovoljeno uporabljati vsa gasilna sredstva. Za gašenje manjših požarov uporabljamo gasilna sredstva, kot sta prah in ogljikov dioksid, za večje pa razpršen vodni curek. Pri požarih na posodah le-te hladimo z vodnim curkom ali meglo.

Glavni plinski ventili in vsi plinski zasuni morajo biti prosti in dostopni.

Za zapiranje glavnih plinskih ventilov poskrbijo zaposleni, varnostniki in gasilci.

Plinske naprave in instalacije je potrebno redno pregledovati in vzdrževati po predpisani zakonodaji in si pridobiti potrdila o pregledu kadar:

- za novo vgrajene plinske instalacije in naprav
- po predelavi ali popravilu plinske instalacije ali naprav

Potrebno je izvajati mesečni vizualni pregled plinske instalacije (zaradi morebitnih mehanskih poškodb in korozije) s strani vzdrževalca.

Pri plinskih jeklenkah, ki se lahko uporabljajo v kuhinjah ali čajnih kuhinjah je potrebno redno pregledovati in menjavati gibljive plinske instalacije, ki povezujejo jeklenko s trošilom s strani za to primernih podjetij.

Dimovodne in kurilne naprave

Kjer so v objektih izvedene dimovodne in kurilne naprave (kotlovnica), katere je potrebno redno pregledovati in vzdrževati s strani podjetij, ki opravljajo to storitev (dimnikarske storitve). Evidence je potrebno hraniti na primernem mestu v zavodu.

Gorljivi odpadki, samovžig

Pri skladiščenju raznih materialov (skladišča, arhivi, itd.) se uporabljajo materiali, ki so lahko pod določenimi pogoji samovnetljivi ali pa z določeno kombinacijo tvorijo gorljiv material in tako obstaja možnost nastanka požara.

Vse vnetljive oz. gorljive snovi se morajo shranjevati in skladiščiti v zato namenjenih prostorih, posodah, omarah, ipd.

Iz požarno ogroženih prostorov se morajo odstraniti vse gorljive snovi, ki niso potrebne za nemoten potek dela.

Najpogostejši vzroki za nastanek požara so:

- človeška nepazljivost ali namerni požigi (bolezen, materialna korist),
- vroča dela (delo s plamenom, varjenje, brušenje, trenje, iskrenje),
- naravni pojavi (strela, potres, veter),
- elektrika (nepravilna uporaba, kratki stik, preobremenitev, dotrajanost, elektroporabniki),
- statična elektrika (trenje izolatorjev, pri gumarski in tekstilni industriji, pri trenju trdih snovi in pretakanju vnetljivih tekočin in plinov),
- gradbene pomanjkljivosti (dotrajanost, slabo vzdrževanje, nenamenska uporaba objektov),
- samovžigi (fizikalni, biološki, kemijski),
- eksplozije (fizikalne, kemijske).

Ukrepi za zmanjšanje požarnega tveganja so:

- zmanjševanje verjetnosti nastanka požara (varna, zanesljiva oprema),
- odstranitev oz. kontrola virov vžiga (človeške napake),
- zmanjševanje posledic požara (sistem za detekcijo in zaščito (plinov, požara),
- jeklene požarno odporne konstrukcije,
- avtomatsko ali ročno gašenje, šprinkler sistem, zaščitni sistemi na peno ipd.

6. UKREPI ZA VARNO EVAKUACIJO IN HITRO INTERVENCIJO OB POŽARU

6.1 Evakuacijske poti in izhodi

Evakuacijske poti in izhodi morajo biti primerno označene in osvetljene (varnostna razsvetljava) ter v skladu s predpisi. Širina evakuacijske poti mora zagotoviti nemoteno evakuacijo vseh zaposlenih, stanovalcev, obiskovalcev in gostov. Te poti morajo biti vedno proste in prehodne. Izhodna vrata ne smejo biti založena in morajo biti zmeraj prehodna. V kolikor so vrata v normalnem stanju zaklenjena, mora biti ob njih nameščen ključ za odklepanje vrat.

Vse načrtovane evakuacijske poti in izhodi morajo biti označeni v skladu s SIST 1013 (piktogrami).

S strani zaposlenih je v vseh prostorih posameznega objekta prepovedano odlaganje, nameščanje ali začasno skladiščenje opreme, naprav in proizvodov, ki v te prostore ne sodijo oziroma onemogočajo in ovirajo varno evakuacijo ter povečujejo požarno obremenitev.

V primeru potrebe po evakuaciji ljudi in premoženja ob kakršnih koli nevarnostih (požara, potresa, itd), so v najneugodnejšem položaju ljudje, ki so na najbolj oddaljenih mestih v zgradbi. Zato je za varno evakuacijo zagotovljeno:

- evakuacija ljudi iz prostorov je možna v dve različni smeri,
- vrata iz prostorov, kjer se nahaja večje število ljudi, kot tudi vsa zunanja vrata se odpirajo v smeri pobega,
- evakuacijske poti so vedno proste in jasno označene (piktogrami),
- iz pritličnih prostorov kot izhod v sili služijo tudi okna.

Pri evakuaciji iz višjih prostorov **ne smete uporabljati dvigala**, ker:

- so dvigala ozka mesta evakuacije in tam zato nastane panika, prerivanje in možnost poškodb, ob vsem tem pa se izgubi preveč dragocenega časa za umik iz zgradbe,
- v požarih pride do izklopa električne energije in boste dvigalo zastonj čakali ali v primeru okvare celo obtičali v njem,
- imajo dvigalni jaški v primerih požara funkcijo dimnika saj odvajajo dim in produkte gorenja navzgor.

Zbirno mesto

Zbirno mesto je določeno v posameznem načrtu evakuacije in se nahaja na prostem, kjer je označeno z znakom za zbirno mesto (na sliki spodaj), v kolikor je to mogoče.

Znak za zbirno mesto (BS 5499)

6.2 Način in postopki alarmiranja

Evakuacija iz prostorov posameznega objekta poteka po evakuacijskih poteh, ki so označeni s piktogrami oz. ponazorjeni v načrtu evakuacije, ki je izobešen v prostorih oz. posameznem objektu in s katerim so vsi zaposleni, stanovalci in obiskovalci tudi seznanjeni.

Znak za začetek evakuacije se poda **ustno ali s sireno**. Pri ustnem opozarjanju se z glasnim pozivanjem opozarja zaposlene in ostale uporabnike objekta na začetek evakuacije. V primeru alarmiranja s sireno morajo zaposleni vnaprej poznati alarmni znak, katerega jim predstavi pooblaščen oseba ob seznantitvi s požarnim redom.

6.3 Postopki, ki se izvedejo ob evakuaciji

Postopek je naslednji:

- izklopi se električna energija na glavnem stikalu za izklop električnega toka za objekt oziroma posamezna delovna mesta, za kar poskrbijo zaposleni, varnostniki ali gasilci
- zapre se glavni plinski ventil v objektu (v kolikor je plin prisoten),
- zapusti se delovno mesto oz. bivalni prostor v skladu označenimi evakuacijskimi potmi oz. z načrtom evakuacije in po navodilih osebe, odgovorne za izvajanje evakuacije ter po prihodu intervencijske ekipe po navodilih vodje intervencije.
- vsi uporabniki ogroženega objekta se zberejo na zbirnem mestu evakuacije.

6.4 Naloge zaposlenih ob evakuaciji

Sprva je potrebno ohraniti mirno kri in oceniti nastalo situacijo. Če je le mogoče, je potrebno pomagati poškodovanim osebam.

Zaposleni morajo v primeru evakuacije ravnati v skladu z navodili za ravnanje ob in po požaru. Zaposleni so dolžni preprečevati paniko in neprimerno vedenje, vzdrževati disciplino. Upoštevati morajo navodila osebe odgovorne za izvajanje evakuacije in vodje intervencije.

6.5 Naloge stanovalcev

Sprva je potrebno ohraniti mirno kri in oceniti nastalo situacijo. Če je le mogoče, je potrebno pomagati poškodovanim osebam. Reševanje poteka po stopniščih skozi vse izhode iz objekta do zbirnega mesta. Upoštevati morajo navodila vodje intervencije.

6.6 Naloge oseb, odgovornih za izvajanje evakuacije

Oseba odgovorna za izvajanje evakuacije ima v primeru požara naslednje naloge:

- vodi in usmerja evakuacijo zaposlenih ter ostalih uporabnikov objekta,
- poskrbi, da po evakuaciji nihče ne ostane v ogroženih prostorih,
- preveri, če so na zbirnem mestu prisotni vsi zaposleni in uporabniki objekta, ki so bili pred evakuacijo v objektu,
- obvesti vodjo intervencije, če kdo manjka.

6.7 Način obveščanja gasilcev in reševalcev

Pokliče se na center za obveščanje na številko 112 ter pri tem pove:

- kdo kliče,
- kaj se je zgodilo,
- kje se je zgodilo,
- kdaj se je zgodilo,
- koliko je ponesrečencev,
- kakšne so poškodbe,
- kakšne so okoliščine na kraju nesreče (požar, nevarne snovi, poškodovane plinovodne ali druge napeljave...),
- kakšno pomoč potrebujete.

Na koncu posredujemo tudi svojo telefonsko številko, kar bo olajšalo ponovno vzpostavitev stika v primeru, da pride do motenj oz. prekinitve telefonske zveze.

6.8 Intervencijske poti

Intervencijska pot mora biti označena s prometnim znakom (slika spodaj) ali označbami na vozišču "Intervencijska pot" v skladu s predpisi o prometni signalizaciji in prometni opreми na javnih cestah. Na intervencijski poti mora biti nemoten prehod za intervencijska vozila, za kar je odgovoren upravljevec posameznega objekta.

Znak »intervencijska pot« (III-124), ki označuje pot, namenjeno intervencijskim vozilom in obvešča voznika, da na in pred uvozom ali priključkom, na katerem je znak nameščen, zaradi zagotavljanja nemotenega prehoda intervencijskih vozil ni dovoljena ustavitev ali parkiranje.

6.9 Površine za gasilce ob objektu

Dostopne poti za gasilce in gasilska vozila, postavitvene ter delovne površine za gasilska vozila morajo biti vedno proste in prehodne.

Dovozne poti za gasilska vozila morajo biti označena z opozorilnimi tablamami (slika spodaj) z napisom "Dovozna pot za gasilska vozila".

6.10 Postopki in odgovornosti na zbirnem mestu

Na zbirnem mestu, ki je vnaprej določeno in napisano v izvlečku iz požarnega reda oz. ponazorjeno v načrtu evakuacije je potrebno s strani osebe odgovorne za izvajanje evakuacije:

- preveriti število oseb, ki so evakuirane / evidenca prisotnosti,
- zbrati podatke o pogrešanih in poškodovanih.

7. DRUGI PREVENTIVNI UKREPI VARSTVA PRED POŽAROM, NAČIN IN KONTROLA IZVAJANJA

Ukrepi varstva pred požarom so vsi prostorski, gradbeni, tehnološki, tehnični in organizacijskih ukrepi, ki zmanjšujejo požarno tveganje in zagotavljajo požarno varnost. Delijo se na preventivne in aktivne ukrepe varstva pred požarom.

7.1 Preventivni ukrepi varstva pred požarom, ki zmanjšujejo požarno tveganje

Preventivni ukrepi varstva pred požarom so vsi preventivni prostorski, gradbeni, tehnološki, tehnični in organizacijskih ukrepi, ki zmanjšujejo možnost za nastanek požara, ob njegovem nastanku pa zagotavljajo varno evakuacijo ljudi in premoženja ter preprečujejo njegovo širjenje.

Graditev in rekonstrukcija objektov, napeljav, opreme in postrojev

Pri projektiranju, gradnjah, rekonstrukcijah, vzdrževanju in investicijskih posegih v prostore, naprave, opreme in instalacije v objektih zavoda ter pri pripravi, skladiščenju, transportu izdelkov se morajo upoštevati vsi preventivni in aktivni ukrepi varstva pred požarom zlasti še za:

- zmanjšanje možnosti nastanka požara,
- pravočasno odkrivanje in obveščanje o požaru,
- varen umik ljudi in premoženja,
- omejevanje širjenja požara,
- učinkovito in varno gašenje požara in reševanje v objektu in iz objekta,
- označitev in zagotovitev prometnih in delovnih površin za Intervencijska vozila skladno s predpisi.

Ukrepi se morajo upoštevati pri novogradnjah, rekonstrukcijah in adaptacijah objektov. Pri večjih posegih v obstoječe objekte in instalacije ter pri novogradnjah mora vodja projekta ali naročnik del predložiti ustrezne načrte pooblaščenim osebam za VPP ali odgovorni osebi za VPP - direktorju v potrditev. Ob rekonstrukciji, adaptaciji in vzdrževanju objekta se požarna varnost samega objekta ne sme zmanjšati.

Varnostni znaki

Požarni znaki (gasilniki, zidni hidranti, ročni javljalniki požara ter alarmne sirene), znaki za izhod v sili in prvo pomoč (piktogrami), opozorilni znaki (elektrika, nevarnost, ...) in znaki prepovedi (prepoved kajenja, vstop nezaposlenim prepovedan, ...) morajo biti jasno vidni (velikost znaka) in primerno nameščeni (primerna višina in mesto). Po potrebi je potrebno te znake ob njihovi poškodovanosti (obledelost, poškodovanost, nejasnost, ...) zamenjati z novimi. Pri luminiscentnih znakih je potrebno preveriti ali so še vedno uporabni v temi (še oddajajo dovolj svetlobe)

7.2 Aktivni ukrepi varstva pred požarom

Aktivni ukrepi varstva pred požarom so vsi tehnični in organizacijskih ukrepi, ki so namenjeni za gašenje požara. Med te ukrep spadajo tudi sistemi, naprave, oprema in postopki za odkrivanje in gašenje požara ter odvajanje dima in toplote ob požaru.

Gasilniki

Gasilniki morajo biti nameščeni na dobro vidni in dostopni lokaciji v prostoru. Označeni morajo biti z nalepko ter nameščeni tako, da je glava ročnega gasilnika z mehanizmom z aktiviranje na višini 80 do 120 cm od tal, dostop do gasilnika pa mora biti širok najmanj 70 cm in vedno prost.

Gasilnike je potrebno redno pregledovati v skladu z zakonodajo s strani za to pooblaščenih podjetij oz. institucij. O vzdrževanju gasilnikov je potrebno voditi evidenco.

Garancija novih gasilnikov je od 24 do 36 mesecev. Po poteku garancije so obvezni redni periodični pregledi na 12 mesecev s strani pooblaščenih serviserjev. Po vsaki uporabi je potrebno izvesti servisiranje opreme s strani pooblaščenih serviserjev.

Osnovna pravila pri gašenju z gasilnikom:

- Pri gašenju požarov z gasilniki se moramo najprej prepričati o velikosti požara ter presoditi našo uspešnost in morebitno ogroženost zaradi požara.
- Posebno je potrebno paziti, da z vodo ne gasimo požarov, kjer obstaja nevarnost stika vode z napravami pod napetostjo ali poškodovanimi električnimi instalacijami. Z vodo tudi ne smemo gasiti vnetljivih tekočin, ker zaradi specifične teže vode (težja od vnetljivih tekočin) gašenje nima efekta, pride pa tudi do brizganja tekočin in širjenja požara.
- Če presodimo, da lahko požar sami pogasimo, potem se mu previdno približamo.
- Požaru se vedno približamo v smeri vetra.
- Pri približevanju moramo imeti vedno v mislih tudi morebitno smer umika.
- V kolikor ocenimo, da požara ne moremo sami pogasiti, takoj pokličemo gasilce na telefonsko številko 112.
- Gasilnik moramo najprej aktivirati.
- Nato usmerimo ročnik gasilnika v ogenj in aktiviramo gašenje.
- Curek gasilnega sredstva usmerimo v sprednji rob požara in ga v cik-cak smeri usmerjamo proti zadnjemu robu požara.
- Po gašenju moramo dati gasilnik ponovno napolniti.

Pri gašenju lahko nastopijo sledeče nevarnosti:

- nevarnost električnega toka,
- nevarnost opeklin,
- nevarnost pojava plinov in dima kot produktov gorenja,
- nevarnost kemičnih reakcij,
- nevarnost eksplozij,
- nevarnost zrušitve.

Praznih gasilnih aparatov nikoli ne postavite nazaj na njihovo mesto, ampak jih izločite in poskrbite za njihovo polnjenje.

Pri delu z vnetljivimi tekočinami ali pri gašenju požara lahko pride do vžiga obleke. V takem primeru se je potrebno uleči na tla in z valjanjem poskusiti pogasiti požar. Najboljši način gašenja požara na človeku pa je, da se goreča oseba zavije v odejo, ponjavo ali večje pregrinjalo, ki ni iz plastičnih materialov (bombaž) in se na tak način požar zaduši.

Goreča oseba se lahko gasi tudi z vodo in gasilnimi aparati, vendar nikoli z aparatom na ogljikov dioksid. Mesto požara je med gašenjem in po končanem gašenju potrebno zavarovati pred nepooblaščenimi in nepoučenimi osebami, da se preprečijo morebitne poškodbe oziroma negativen vpliv na potek gašenja.

Glede na vrsto gorljivega materiala poznamo naslednje razrede požarov:

Razred požara	Simbol požara	Opis požara	Primeri gorljivih materialov	Primeri gasilnih sredstev
A		Požari gorljivih trdnih snovi	Les, papir, slama, tekstil, premog...	ABC-prah, voda, pena
B		Požari gorljivih tekočih snovi	Bencin, nafta, olja, voski, laki, alkoholi, benzen, smole...	ABC-prah, CO ₂ , pena
C		Požari gorljivih plinov	Metan, zemeljski plin, butan, acetilen, vodik...	ABC-prah, CO ₂
D		Požari kovin	Magnezij, aluminij v prahu...	D-prah
F		Požari jedilnih olj in maščob	Jedilna olja in maščobe	F-prah, posebna tekoča gasila

Gašenje je postopek, pri katerem je potrebno iz območja gorenja:

- odstraniti gorljivo snov ali
- odstraniti kisik ali
- požaru odvzeti energijo.

Gorenje poteka dokler je v območju gorenja dovolj kisika. Ko koncentracija kisika pade pod potrebno koncentracijo, gorenje preneha.

V primeru gorenja **trdnih gorljivih snovi razreda A** (les, plastika, tekstil, premog in ostale trdne gorljive snovi), ki v večini primerov gorijo z žarom oz. žerjavico, je potrebno gorečo snov obvezno ohladiti. To izvedemo s pomočjo vode, prahu ali pene, ki so najbolj primerna gasilna sredstva za gašenje te vrste požarov. CO₂ v prvem trenutku trdno gorljivo snov sicer pogasi, vendar se le ta kasneje ponovno vžge zaradi še vedno segrete žerjaviče in ponovne vnitve kisika v območje gorenja.

V primeru požara **vnetljivih tekočin razreda B** (diesel gorivo, kurilno in plinsko olje, bencin, laki, ...) je potrebno požar zadušiti oz. preprečiti izhlapevanje vnetljive tekočine. Zadušimo ga najlažje s pomočjo prahu, CO₂, pregrinjala ali drugega pokrivala, ki prepreči dostop svežega kisika v območje gorenja. Ob najbolj pogostih požarih v kuhinji, kjer zagori pregreto jedilno olje je najlažje požar pogasiti z mokro cunjjo, pokrovko, prahom ali CO₂. Gašenje gorečega jedilnega olja z vodo ni dovoljeno, saj lahko povzroči tako imenovano maščobno eksplozijo.

V primeru požara **vnetljivih plinov razreda C** (utekočinjen naftni plin – propan butan, zemeljski plin – metan, acetilen, ...) je potrebno najprej zapreti dovod plina. V kolikor dovoda plina ne moremo zapreti je bolje, da plin pustimo kontrolirano goreti naprej. Ob morebitni pogasitvi plamena in nezmožnosti zaprtja dovoda plina lahko povzročimo kasneje nastanek eksplozije plina.

V primeru požara na **električni napeljavi pod napetostjo** je potrebno pred pričetkom gašenja požara izklopiti električno napetost. Gašenje požarov pod električno napetostjo do 1000 V je možno s prahom in CO. Gašenje naprav pod napetostjo z vodo ni dovoljeno.

Hidranti

Notranji zidni hidranti

Notranji hidranti so priključki za gašenje z vodo v posameznem objektu. V objektu je urejeno mokro hidrantno omrežje (euro ali navadni (trevira cev)). Euro zidni hidranti omogočajo takojšnjo uporabo hidranta, brez tveganja za uporabnika hidranta. Namenjeni so izključno gašenju začetnim in manjšim požarom. Uporaba navadnega (trevira cev) hidranta, je dovoljena le za to usposobljenim osebam ali gasilcem. V objektih, kjer so nameščeni zidnih hidranti s suhim omrežjem, so le-ti zidni hidranti namenjeni samo gasilcem.

Dodatne zahteve za notranje hidrante:

- dodatne naprave za požarno varnost v okolici notranjih hidrantov (npr. gasilnik, ročni javljalnik požara in druge) ne smejo ovirati njihove uporabe (dostop širok 0,70m in vedno prost),
- notranji hidranti ne smejo biti zaščiteni z ovirami, ki preprečujejo takojšnjo uporabo (pripomočki proti zmrzovanju, poškodovanju, zamazanju in nenamerni uporabi).

Zunanje hidrantno omrežje

Pred objekti zavoda je urejeno obstoječe zunanje hidrantno omrežje v sklopu same lokacije posameznega objekta.

Pregledi in vzdrževanje

Redni periodični pregledi na 12 mesecev s strani pooblaščenih serviserjev. Opravi se tlačni preizkus cevi in pregled-kontrola:

- odpiranja in zapiranja, poškodovanosti opreme, korozije in tesnosti,
- čitljivosti navodil za uporabo in vzdrževanje,
- pritrditve na ali v zid,
- pretokov (dinamičnih),
- odpiranja in zapiranja vrat omare ter zamenjava poškodovanih oziroma nefunkcionalnih delov.

Potrebno je razviti cev koluta, preizkusiti na tesnost ter kontrolirati oziroma izmeriti pretok.

Po vsaki uporabi je potrebno izvesti servisiranje opreme s strani pooblaščenih serviserjev. Na vsakih 10 let se opravi tlačni preizkus s strani pooblaščenih podjetij oz. institucij.

Vgrajeni sistemi aktivne požarne zaščite

V objektih, glede na njihove požarne zahteve vgradnje (podrobnejši opis v prilogi "opis objektov"), so nameščeni naslednji sistemi aktivne požarne zaščite:

- varnostna razsvetljava,
- naprave za odkrivanje in javljanje požara (ročni in avtomatski),
- sistem za detekcijo plina,
- centrala za detekcijo plina,
- požarne lopute,
- požarna centrala,
- naprava za odvod dima in toplote.

Potrdila o brezhibnem delovanju sistema aktivne požarne zaščite (APZ) je potrebno pridobiti:

- za novo vgrajene oz. rekonstruirane sisteme (APZ),
- spremenjene ali zamenjane vgrajene sisteme (APZ),
- razširjene sisteme (APZ) in to za del, ki je na novo vgrajen,.

Vzdrževanje in kontrola urejenega požarnega sistema v posameznem objektu

Vodja tehničnih služb v sodelovanju s pooblaščen osebno za VPP zagotavlja:

- redno vzdrževanje gasilnikov, hidrantov, vgrajenega sistema (APZ) (varnostna razsvetljava (naprave za javljanje požara, požarne lopute, NODT, požarna vrata) v rokih in na način, kot izhaja iz navodil proizvajalca oz. tistega, ki je sistem vgradil, ki ga lahko izvajajo le pooblaščen serviserji ali vzdrževalci,
- preglede in preizkuse vgrajenih sistemov (APZ) skladno s zakonodajo in obnavljanje potrdila* o brezhibnem delovanju,
- hrambo dokumentacije o pregledovanju in preizkušanju ter rednem vzdrževanju vgrajenega sistema (APZ), dokler je sistem v obratovanju,
- da se v rokih skladno z zakonodajo izvajajo tudi pregledi kurilnih, dimovodnih in prezračevalnih naprav, električnih naprav in strelovodov.

Vzdrževalec mora skrbeti:

- za redne 6 mesečne preglede delovanja varnostne razsvetljave (sveti/ne sveti) v posameznem objektu,
 - za vizualne preglede požarnih vrat,
- ter poskrbeti za takojšnjo odpravo pomanjkljivosti.

Upravljevec sončne elektrarne mora skrbeti:

- za vzdrževanje in normalno obratovanje fotovoltaičnega sistema in vseh njenih sklopov,

Najemnik poslovnega prostora mora skrbeti:

- za varstvo pred požarom v svojem najemniškem prostoru v skladu s pogodbo o najemu
- za vizualno kontrolo vseh elementov požarne opreme.

Preglede in preizkuse brezhibnosti opreme, naprav in sredstev za varstvo pred požarom opravljajo pooblaščen institucije na osnovi navodil proizvajalcev in v skladu s predpisi Republike Slovenije.

Veljavnost posameznega potrdila o brezhibnem delovanju vgrajenega sistema aktivne požarne je 3 leta.

7.3 Način in kontrola izvajanja ukrepov varstva pred požarom

Zagotavljanje izvajanja ukrepov varstva pred požarom se izvaja po zadolžitvah in odgovornostih, ki so navedene v požarnem redu. Kontrola izvajanja ukrepov varstva pred požarom se izvaja dnevno, mesečno in letno.

- Dnevne kontrole izvajanja ukrepov varstva pred požarom v poglavju 1. izvajajo v skladu s predpisanimi navodili in odgovornostmi vsi zaposleni.
- Dnevne kontrole izvajajo tudi varnostniki - receptorji, ki v skladu z Navodilom o izvajanju dežurne vratarske službe opravljajo obhode in ugotovitve beležijo v poročila

Za dnevne kontrolne pregledov se izpolnijo poročila, v katerih so navedene vse pomanjkljivosti posameznega obravnavanega objekta.

* Potrdila o brezhibnem delovanju vgrajenega sistema aktivne požarne zaščite, ni potrebno pridobiti za sistem, ki je vgrajen, čeprav njegova vgradnja ni predpisana.

7.4 Evidence

Pooblaščenca oseba za VPP vodi naslednje evidence požarne varnosti:

- evidence začetnih požarov, eksplozij, gasilskih intervencij ter nastale škode v skladu z navodili Uprave za zaščito in reševanje Republike Slovenije
- evidence o usposabljanju zaposlenih s področja varstva pred požarom
- evidence o seznanitvi s požarnim redom
- evidence o pregledih opreme, naprav in drugih sredstev za varstvo pred požarom.
- druge evidence, ki služijo za izboljšanje stanja požarne varnosti v zavodu.

Evidence se morajo nahajati na ustreznem mestu v zavodu.

Upravitelj sončne elektrarne vodi evidenco o posameznem nameščenem sistemu sončne elektrarne na posameznem objektu študentskih domov.

8. NAVODILO ZA RAVNANJE V PRIMERU POŽARA

V navodilih za ravnanje v primeru požara so opisane naloge, odgovornosti in potrebni postopki za ukrepanje za zaposlene, najemnike, stanovalce in ostale uporabnike objektov ob nastanku požara, kakor tudi naloge in odgovornosti zaposlenih in odgovornih oseb po požaru.

Izveček iz požarnega reda vsebuje splošna navodila za ravnanje v primeru požara za obravnavan objekt.

8.1 Postopki za ukrepanje v primeru požara

Odkrivanje in alarmiranje v primeru požara

Kdor opazi, da grozi nevarnost požara ali eksplozije ali opazi požar, mora nevarnost odstraniti oziroma požar s pomočjo gasilnika ali hidranta pogasiti, če to lahko stori brez nevarnosti za svoje zdravje in za zdravje drugih.

Če se ugotovi, da ni mogoče omejiti ali pogasiti požara z osebjem, ki je na razpolago se mora:

- obvestiti varnostnika-receptorja, druge zaposlene, stanovalce in obiskovalce, da zapustijo ogrožene prostore in objekt,
- sprožiti ročni javljalik požara (v objektih kjer je nameščen),
- po telefonu poklicati **CENTER ZA OBVEŠČANJE** tel. 112 in pri tem povedati:
 - **KDO** kliče (ime in priimek),
 - **KJE** gori (povedati točne podatke o kraju požara),
 - **KAJ** gori (povedati podatke o objektu oziroma materialu, ki gori),
 - **OBSEG** požara,
 - **možne nevarnosti za človeško življenje in število poškodovanih,**
- prav tako je potrebno takoj poklicati:
 - **direktorja** na telefon 051 371 970
 - **vodjo tehnične službe** na telefon 051 691 852
 - po potrebi izklopiti električni tok v delu objekta oziroma celotnem objektu in zapreti glavni dovod plina v objektu, kjer je plin prisoten.

Vsakdo, ki ima na voljo prevozna sredstva ali sredstva za zveze, je dolžan s temi sredstvi pomagati pri obveščanju o požaru in pri reševanju.

Ostali zaposleni, ki se ne nahajajo v požarno ogroženih prostorih objekta morajo pomagati osebam prve intervencije, če se za to čutijo sposobne oziroma po navodilih predpostavljenih zapustiti ogrožen prostor.

Evakuacija

Ob alarmu (govorni/sirena) morajo vsi prisotni zapustiti ogrožen prostor oziroma objekt preko evakuacijskih poti.

Zapuščanje objekta mora biti hitro, vendar brez panike, za kar so zadolženi vsi zaposleni v skladu z nalogami in odgovornostmi v poglavju 1.

Vsi, ki so zapustili objekt, se morajo zbrati na skupnem zbirališču (zbirno mesto evakuacije), ki je določeno z evakuacijskim načrtom oziroma navedeno v izvečku iz požarnega reda, z namenom, da se izvrši kontrola evakuacije, organizira reševanje zaposlenih in ostalih uporabnikov, ki so ostali v objektu ter prične z reševanjem premoženja z gašenjem.

Gašenje požara

- Požar je potrebno pričeti gasiti čimprej, ko je še v začetni fazi. S hitro in uspešno intervencijo s pomočjo priročnih gasilnih sredstev (gasilniki) in z gašenjem z vodo iz hidrantnega omrežja (zidni hidranti) lahko pogasimo začetne požare.
- Za gašenje požarov na elektroenergetskih napravah se uporabljajo samo gasilniki na ogljikov dioksid (CO₂) in suhi prah (S).
- Pri tem je potrebno paziti, da ne pride do poškodb oziroma povečanja škode zaradi naglega ali nepremišljenega ukrepanja (ocena nevarnosti gašenja skladiščenih snovi oziroma zadušitve zaradi gorenja teh snovi v zaprtih prostorih) in ugotoviti ali je mogoče z razpoložljivimi gasilnimi sredstvi in razpoložljivim osebjem požar pogasiti.
- Omogočiti je potrebno lahek pristop gasilcem in reševalcem do požarno ogroženih prostorov ter odstraniti ovire, ki lahko preprečujejo uspešnost intervencije.
- Ob prihodu gasilskih enot (poklicni in prostovoljni gasilci), prevzame vodenje gašenja oseba, ki je za to pooblaščen usposobljena in višja po činu (poveljnik ali njegov namestnik).
- Pri gašenju požarov v objektu morajo z gasilci organizirano sodelovati vsi zaposleni v skladu z nalogami in zadolžitvami.
- Iz požarno ogroženih prostorov in bližnjih prostorov odnesti vse skladiščene gorljive in druge nevarne snovi.
- V primeru, da pride do vžiga plina ali na razvodu plina, je potrebno prvotno zapreti glavni požarni ventil in takoj zatem plamen pogasiti z gasilnikom na prah (S).
- Vstop v močno zadimljene prostore je dovoljen samo osebam z ustrezno reševalno opremo.
- Povzeti ustrezne ukrepe za preprečitev širjenja požara v druge prostore ali ostale naprave, ki lahko ogrožajo varnost ljudi in lastnino (zapreti vse dostopne odprtine, izklopiti glavno električno stikalo za dovod elektrike, izklopiti delovanje prisilne ventilacije – klimatske naprave, zapreti plinski ventil idr.).

8.2 Naloge in odgovornosti za ukrepanje v primeru požara**Oseba, odgovorna za gašenje začetnih požarov in izvajanje evakuacije**

Gašenje začetnega požara na lokaciji objekta vodi oseba, odgovorna za gašenje požara in izvajanje evakuacije vse do prispetja intervencijske ekipe. Prav tako skrbi za evakuacijo uporabnikov iz objekta, odstranitev vseh požarno nevarnih snovi iz ogroženega območja ter poda informacije o požaru in še ostalih potencialnih nevarnostih v objektu.

Zaposleni

Zaposleni morajo ob nastanku požara izvajati postopke, predpisane s tem požarnim redom, predvsem pa upoštevati ukaze vodje gašenja.

Postopki za zaposlene so:

- pomagati osebam prve intervencije, če se za to čutijo sposobne oziroma po navodilih odgovorne osebe zapustiti ogrožen prostor,
- izvršiti evakuacijo ostalih zaposlenih in strank iz neogroženih prostorov,
- na zbirnem mestu evakuacije takoj preveriti število evakuiranih oseb in po potrebi organizirati iskanje pogrešanih,
- omogočiti lahek pristop gasilcem in reševalcem do objekta,
- zavarovati področje objekta pred nepoklicanimi osebami.

Vodja gašenja

V primeru intervencije gasilcev prevzame vodenje gašenja poveljnik gasilske enote. Vse aktivnosti v času skupne intervencije morajo biti koordinirane. Oseba, odgovorna za gašenje požara in izvajanje evakuacije posreduje vodji intervencije potrebne podatke o požaru.

Vodja gašenja mora pridobiti informacije:

- v kakšni fazi je evakuacija ljudi,
- katere snovi gorijo v požaru,
- stanju električne instalacije ter instalacije zemeljskega plina,
- možnosti dostopa do požarišča,
- možnosti širjenja požara,
- stanju v prostorih in požarnih sektorjih ter prehodnost evakuacijskih poti,
- stanju naprav, opreme in sredstev za varstvo pred požarom in za gašenje.

Vodja gašenja v okviru svojih pooblastil:

- določi taktiko gašenja požara,
- odredi uporabo vse opreme in vseh potrebnih sredstev, ki so potrebna za uspešno intervencijo,
- prepove dostop v objekt nepoklicanim osebam,
- odredi način evakuacije ogroženih oseb v objektu,
- odredi odstranitev vozil in drugih ovir intervencije,
- odredi reševanje in prevoz poškodovanih.

Stanovalci

Pristopijo k gašenju v kolikor se počutijo sposobni in s tem ne ogrožajo sebe in ostalih prostorih. V nasprotnem obvestijo ostale osebe v objektu oz. pokličejo 112 in se evakuirajo na zbirno mesto. Upoštevajo navodila odgovornih oseb v objektu, predvsem pa upoštevajo ukaze vodje gašenja.

Najemniki

Pristopijo k gašenju v kolikor se počutijo sposobni in s tem ne ogrožajo sebe in ostalih prostorih. V nasprotnem obvestijo ostale osebe v objektu oz. pokličejo 112 in se evakuirajo na zbirno mesto. Upoštevajo navodila odgovornih oseb v objektu, predvsem pa upoštevajo ukaze vodje gašenja.

Zunanji izvajalci del in obiskovalci

Zunanji izvajalci del morajo takoj pristopiti h gašenju požara, v kolikor je nastal na lokaciji kjer delajo. V kolikor požara ne morejo pogasiti brez nevarnosti za svoje zdravje in za zdravje drugih morajo izvajati postopke za ukrepanje in ravnanje v primeru požara kot drugi zaposleni.

Obiskovalci morajo ob nastanku požara izvajati postopke v skladu z navodili zaposlenih oziroma upoštevati navodila vodje gašenja, ter se takoj varno evakuirati iz ogroženih prostorov.

8.3 Ravnanje po požaru

Po pogasitvi požara je potrebno na mestu požara organizirati gasilsko stražo, ki traja na požarišču toliko časa, dokler trajajo nevarnosti za ponovni izbruh požara.

Pogrešane osebe je potrebno nemudoma javiti predpostavljenim ali odgovornim osebam.

Vzdrževati je potrebno red in disciplino, zagotavljati proste dostopne in intervencijske poti ter zavarovati nevarna mesta, ki bi lahko ogrožala varnost in zdravje ljudi in lastnine.

Vsa gasilno tehnična sredstva je potrebno pred postavitvijo na zanj določeno mesto servisirati in pregledati v skladu z veljavnimi predpisi.

Vse naprave pasivne in aktivne požarne zaščite je potrebno pred ponovnim delovanjem servisirati in pregledati v skladu z veljavnimi predpisi.

Vse elektro, strojne, kurilne in plinske naprave in instalacije je potrebno pred ponovnim delovanjem servisirati in pregledati v skladu z veljavnimi predpisi.

Zaposleni se smejo vrniti na svoja delovna mesta šele, ko preneha prepoved vstopa s strani pooblaščenih oseb.

Dela pri odpravi posledic požara izvajajo zaposleni po navodilih delavcev s posebnimi pooblastili in odgovornostmi.

Oseba, odgovorna za gašenje začetnih požarov in izvajanje evakuacije preveri število uporabnikov na zbirnem mestu.

Pooblaščen oseba za VPP mora po požaru napisati zapisnik in ga vnesti v evidenco o požarih.

9. VRSTE IN NAČINI USPOSABLJANJA ZAPOSLENIH

S tem požarnim redom se določijo tudi obseg in način usposabljanja za varstvo pred požarom, pogoji za izvajanje in usposabljanje ter določanje evidenc, ki morajo izkazovati stalnost usposabljanja zaposlenih za varstvo pred požarom. Določi se tudi vrsta in način usposabljanja oseb, odgovornih za gašenje začetnih požarov in izvajanja evakuacije.

9.1 Način usposabljanja

Vsi zaposleni v ŠD MARIBOR imajo pravico in dolžnost biti seznanjeni z ukrepi varstva pred požarom, načini in postopki, ki preprečujejo nastanek požara ter kako zavarovati svoje zdravje in življenje, kakor tudi druga življenja v primeru požara. Izvajanje usposabljanja s področja varstva pred požarom se opravi:

- ob nastopu dela,
- ob premestitvi na drugo delovno mesto, kjer so požarne nevarnosti različne,
- ob spremembi delovnega procesa in zamenjavi materiala, ki ima drugačne požarno varnostne karakteristike,
- ob začetku opravljanja drugega dela,
- ob spremembi in uvajanju nove tehnologije.

Pri usposabljanju zaposlenih za varstvo pred požarom se mora upoštevati nove in spremenjene požarne nevarnosti, posebnosti delovnega mesta ter zanje občasno obnavljati.

Osebe, odgovorne za gašenje začetnih požarov in izvajanje evakuacije, je potrebno ob njihovi določitvi primerno usposobiti za opravljanje svojih dejavnosti.

9.2 Obseg usposabljanja

Nevarnosti, ki pretijo na posameznih delovnih mestih so prav tako predmet usposabljanja zaposlenega za posamezno delovno mesto. Zaposleni naj bo seznanjen o:

- pogojih na delovnem mestu v posameznem objektu (delovnih razmerah),
- nevarnostih za nastanek požara ali eksplozije,
- preventivnih ukrepih,
- normativnih dokumentih, standardih in drugih dokumentih s področja varstva pred požarom,
- opremi, napravah in drugih sredstvih za varstvo pred požarom,
- uporabi in lokaciji sredstev za gašenje začetnih požarov.

Usposabljanje s področja varstva pred požarom se opravlja občasno, rok za preizkus znanja pa ne sme biti daljši kot 3 leta oz. po internem dogovoru v skladu z zakonodajo. Pooblaščen oseba za varstvo pred požarom oz. odgovorna oseba, skrbi za izvajanje usposabljanja v zgoraj navedenih rokih.

Periodično usposabljanje oseb, odgovornih za gašenje začetnih požarov in izvajanja evakuacije se opravi na vsake 3 leta.

9.3 Program usposabljanja in preverjanje znanja

Usposabljanje zaposlenih (redno zaposlenih, dijakov in študentov) za varstvo pred požarom

Izobraževanje s področja varstva pred požarom se opravlja v okviru izobraževanja s področja varnosti in zdravja pri delu, kot sestavni del le-tega. Usposabljanje zaposlenih v ŠD MARIBOR poteka po za to izdelanem programu, kjer so navedeni preventivni ukrepi, ki jih le-ti morajo upoštevati, da ne pride do požara.

Usposabljanje zaposlenih se izvaja v skladu s programi usposabljanja iz 2. člena Pravilnika o usposabljanju in pooblastilih za izvajanje ukrepov varstva pred požarom (Ur. list RS, št. 32/11). Ustrezni program usposabljanja pripravi delodajalec ali z njegove strani pooblaščen oseb za izvajanje ukrepov varstva pred požarom ali pa pravna oz. fizična oseba, ki bo izvajala usposabljanje. Pred izvajanjem programa usposabljanja, mora le tega potrditi odgovorna oseba zavoda.

Usposabljanje oseb, odgovornih za gašenje začetnih požarov in izvajanje evakuacije

Osebe, odgovorne za gašenje začetnih požarov in izvajanje evakuacije je potrebno primerno usposobiti. Osebe je možno usposobiti tako, da se jih pošlje na predavanja oz. seminar z delavnico za usposabljanje oseb odgovornih za gašenje začetnih požarov in izvajanje evakuacije, ki se organizira po vsej Sloveniji. Lahko pa jih usposobi tudi pooblaščen oseb za varstvo pred požarom.

Na predavanjih/seminarju se bodo oz. se naj seznanijo:

- s spremembami v zakonodaji na področju varstva pred požarom,
- vzroki za nastanek požara,
- teorijo gorenja in gašenja,
- produkti gorenja,
- ukrepi ob izbruhu požara in razvoj požara,
- sredstva in naprave za gašenje,
- evakuacijo iz objektov,
- organiziranje evakuacije.

Prav tako se izvede:

- praktični in teoretični prikaz uporabe gasilnikov,
- praktično izvajanje s kandidati pri uporabi gasilnikov.

Na samih objektih, kjer bodo opravljali svojo nalogo pa naj bodo seznanjeni:

- s postopkom evakuacije (potni, sistemom, alarmiranje, postopkom reševanja, ipd.),
- kje se nahaja zbirno mesto evakuacije,
- kje se nahajajo gasilna sredstva (gasilniki in hidranti) ter ročni javljalniki požara (v kolikor so v objektu nameščeni),
- seznanijo se s pravilnim delovanjem gasilnih sredstev in njihovo namembnostjo ter priporočljivo je, da se izvede z gasilnimi sredstvi praktična vaja.

V kolikor je v zavodu zaposlena oseba, ki ima dokazilo o statusu prostovoljnega operativnega gasilca, se le-ta ne rabi usposablja po zgoraj navedenem programu ampak se mora seznani le s požarnimi načrti, požarnim redom in načrti evakuacije za objekt, za katerega je odgovoren.

9.4 Usposabljanje za izvajanje evakuacije

Usposabljanje obsega izdelavo programa vaje evakuacije, seznanitev zaposlenih in ostalih uporabnikov z objektom, nalogami in zadolžitvami, zbirnem mestu, postopki po evakuaciji. Po vaji se opravi analiza in z izsledki se seznani direktorja ter ostale zaposlene. Poudarek je na odpravi pomanjkljivosti.

9.5 Izvajanje evakuacije

Zaposleni v objektu morajo najmanj enkrat letno izvesti primerno praktično usposabljanje za izvajanje evakuacije iz objekta ob požaru ter voditi evidenco sodelujočih in načinu izvedbe usposabljanja. Kot praktično usposabljanje se šteje:

- o izvedba evakuacije iz objekta,
- o usposabljanje enega dela izvedbe evakuacije iz objekta:
 - ogled evakuacijskih poti,
 - ogled zbirnega mesta,
 - izvajanje evakuacije iz dela objekta,
 - izvajanje evakuacije le izbrane ciljne skupine.

Pri izvajanju usposabljanja za izvajanje evakuacije iz objekta je potrebno izpolniti naslednje zahteve:

- zaposleni naj bodo z objektom seznanjeni (poznati evakuacijske poti in zbirna mesta),
- zaposleni naj bodo seznanjeni z načinom oz. vrsto alarmiranja po objektu ob požaru (poznati zvok alarma oz. način, kako bo alarmiranje potekalo)
- zaposleni morajo biti seznanjeni s postopki ob evakuaciji (poznati način odpiranja in zapiranja požarnih vrat, delovanja tehnološkega postopka ob evakuaciji, delovanje aktivne in pasivne požarne zaščite)
- posamezniki morajo biti seznanjeni z nalogami, ki jih imajo oz. bi jih imeli ob evakuaciji (poznati naloge, ki jih morajo na delovnem mestu v času evakuacije izvršiti) seznani se z izklopom energentov (elektrika, plin) in tehnoloških postopkov,
- odgovorne in pooblaščen osebe morajo biti seznanjene z nalogami, ki jih imajo oz. bi jih imele ob evakuaciji (odgovorna oz. pooblaščen oseba mora poznati svojo vlogo in naloge, ki bi jih imela v času evakuacije)
- zaposleni in odgovorne osebe morajo biti seznanjeni s postopki in načini obveščanja gasilcev in reševalcev ob požaru,
- odgovorne in pooblaščen osebe morajo poznati svoje naloge in pristojnosti na zbirnem mestu oz. po evakuaciji (opraviti evidenco prisotnih ter zbrati podatke o pogrešanih oz. poškodovanih osebah ter te podatke posredovati gasilcem).

9.6 Vaja evakuacije

Namen vaje je preizkusiti postopek alarmiranja in izvesti evakuacijo iz objekta. Ob tem se zaposleni seznani s postopki evakuacije in s samo evakuacijo iz objekta.

Na vaji sodelujejo zaposleni ter ob predhodnem dogovoru lahko tudi gasilska enota, ki pomaga izvesti vajo evakuacije, kjer se najprej določi predviden scenarij, ob katerem bi lahko prišlo do požara. Z vajo spoznajo zaposleni po objektu evakuacijske poti predvidene v načrtu evakuacije ter predvideno zbirno mesto.

Na koncu vaje se oceni sama izvedba evakuacijske vaje in podajo se pripombe in predlogi, kako izboljšati sam potek reševanje v primeru požara.

Pred pričetkom vaje je potrebno zaposlenim pojasniti, kakšen bo znak za alarmiranje (sirena, pisk, ..). Ta naj bo takšen, da ga bodo vsi prepoznali, za kar je dobro, da se prej preizkusi.

Sama vaja naj poteka čim bolj mirno, brez panike in prerivanja, saj si le tako udeleženci vaje zagotovijo varno evakuacijo, katera ne bo imela posledic za udeležence.

Vsi se morajo zavedati, da je glavni namen vaje predvsem lastna odgovornost.

Za objekte in njihove zaposlene, kjer so se že predhodno izvajale vaje evakuacije je znano, da se reši veliko več ljudi oz. je med evakuacijo manj poškodb.

Za evakuacijo velja nekaj osnovni pravil, katerih se je potrebno držati:

- spoznajte se s potjo umika iz posameznega prostora,
- seznajte se s postopki, ki jih morate opraviti, ko je dan znak za evakuacijo,
- vrata na poteh umika morajo biti v času zasedenosti objekta odklenjena (oz. se mora v škatlici ob vratih nahajati ključ),
- seznajte se z lokacijo posameznih ključev, ki odpirajo vsa vrata na evakuacijskih poteh,
- poti umika morajo biti proste,
- med umikom nikoli ne odpirajte vrat, ki so vroča na dotik,
- med umikom okna in vrata posameznega prostora, ki ste ga zapustili zaprite za seboj. Vrat ne zaklepajte,
- spoznajte se z lokacijo najbližjega ročnega gasilnika,
- ob požaru takoj obvestite osebo, ki je določena v tem požarnem redu oz. pokličite 112
- zapomnite si kje se nahaja zbirno mesto. Takoj po umiku iz objekta se naj naredi evidenca prisotnosti. Podatke o manjkajočih osebah posredujte odgovornim osebam in/ali gasilcem,
- upoštevajte navodila gasilcev in jim hkrati pomagajte z nasveti,
- v objekt ne stopajte, dokler ni bilo jasno povedano, da je to varno in je vstop dovoljen.

10. PRILOGE

Obvezne priloge požarnega reda so:

- Izvleček iz požarnega reda,
- Požarno varnostna navodila za ukrepanje in ravnanje,
- Evidenčni listi o rednih pregledih, vzdrževanju in servisiranju opreme, naprav in drugih sredstev za varstvo pred požarom,
- Evidenčni list o usposabljanju zaposlenih za varstvo pred požarom,
- Evidenčni list o seznanitvi zaposlenih s požarnim redom,
- Evidenčni list o požarih, eksplozijah, gasilskih intervencijah ter nastali škodi,
- Evidenčni list o seznanitvi s požarnim redom najemnikov in seznam najemnikov v posameznem objektu zavoda,
- Evidenčni list o osebah, odgovornih za gašenje začetnih požarov in izvajanja evakuacije,
- Kontrolni list opreme, naprav in drugih sredstev za varstvo pred požarom,
- Dovoljenje za izvajanje vročih del,
- Opis posameznega objekta v zavodu,
- Kontrolni list o rednih pregledih in vzdrževanju fotovoltaičnega sistema,
- Program usposabljanja zaposlenih za evakuacijo,
- Evidenčni list o usposabljanju za izvajanje evakuacije ob požaru,
- Pooblastilo za izvajanje ukrepov varstva pred požarom (izdelava požarnega reda, požarnega načrta in načrta evakuacije).

Za dopolnjevanje in spreminjanje požarnega reda je odgovorna pooblaščen oseba za varstvo pred požarom.

Vsebinsko požarnega reda morajo poznati vsi zaposleni v zavodu, vsi študentje in dijaki pred nastopom dela ali delovne prakse v zavodu.

Ta požarni red morajo spoštovati tudi zunanji izvajalci del iz drugih podjetij in vsi obiskovalci posameznega objekta v zavodu.

Neizvajanje obveznosti s področja varstva pred požarom, opustitve ali kršitve ukrepov s področja varstva pred požarom so hujša kršitev delovnih obveznosti, za katere kršitelj odgovarja po določenih internega akta o disciplinski in materialni odgovornosti.

Ta požarni red sprejme odgovorna oseba zavoda ŠTUDENTSKI DOMOVI MARIBOR in prične veljati naslednji dan po podpisu.

UPORABLJENA LITERATURA IN VIRI

- Zakon o varstvu pred požarom (Ur. list RS, št. 3/07-UPB1, 9/11, 83/2012, 43/22),
- Pravilnik o požarnem redu (Ur. list RS, št. 52/07, sprem. 34/11 in 101/11),
- Pravilnik o varnostnih znakih (Ur. list RS, št. 89/99, 39/05 in 34/10),
- Pravilnik o požarni varnosti v stavbah (Ur. list RS, št. 31/04, 10/05, 83/05, 14/07 in 12/2013),
- Pravilnikom o izdelavi ocen požarne ogroženosti (Ur. list RS, št. 180/2020),
- Zakon o gasilstvu (Ur. l. RS, št. 113/2005-UPB1, 120/2008 – odl. US U-I-61/06-14),
- Pravilnik o grafičnih znakih za izdelavo prilog študije požarne varnosti in požarnih redov (Ur. list RS, št. 138/04),
- Pravilnik o usposabljanju in pooblastilih za izvajanje ukrepov varstva pred požarom (Ur. list RS, št. 32/11, popravek 61/11),
- Gradbeni zakon (Uradni list RS, št. 61/17)
- Zakon o omejevanju uporabe tobačnih izdelkov (ZOUTI-UPB3) (Ur. list RS, št. 93/07 – UPB-1 in 27/09),
- Zakon o varnosti in zdravja pri delu (Ur. list, RS št. 43/11),
- Pravilnik o nadzoru vgrajenih sistemov aktivne požarne zaščite (Ur. list, RS št. 53/19),
- Pravilnik o izbiri in namestitvi gasilnih aparatov (Ur. list RS, št. 67/05),
- Pravilnik o minimalnih tehničnih in drugih pogojih za vzdrževanje ročnih in prevoznih gasilnih aparatov (Ur. list RS, št. 108/04, 116/07 in 102/09),
- Pravilnik o preizkušanju hidrantnih omrežij (Ur. list RS, št. 22/95, 102/09),
- Pravilnik o požarnem varovanju (Ur. list RS, št. 107/07 in 92/10),
- Pravilnik o utekočinjenem naftnem plinu (Ur. list RS, št. 22/91),
- Pravilnik o zaščiti stavb pred delovanjem strele (Ur. list RS, št. 28/09, 2/2012),
- Metodološka pojasnila in navodila za razvrščanje objektov po enotni klasifikaciji vrst objektov (CC-SI),
- Berufsgenossenschaftliche Regeln für Sicherheit und Gesundheit bei der Arbeit, april 1999,
- SZPV, Priročnik za izvajanje vročih del, oktober 2008,
- TSG-1-001:2010 Požarna varnost v stavbah,
- SIST ISO 6790,
- JUS U.J1.220,
- DIN 14094,
- DIN 14095
- ING Klan, d.o.o., Študija in izkaz požarne varnosti za DOM 7, Maribor, 2017/2018
- ENERKO d.o.o., Zasnova požarne varnosti, junij 2020 (PZI), Uprava.